

UNIVERS

#01

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FORSKNING ■ TEMA: FREMTIDENS UNIVERSITETER ■ DEBAT ■ OG MEGET MERE ...

30. jan. 2012

>

Manden, der gav nano til folket

Flemming Besenbacher gjorde en spæd teknologi til et dansk forskningseventyr. Nu slipper pioneren sit livsværk.

LÆS MERE PÅ
SIDE 8

Foto: Rolf Løvga Paaske

Stigende usikkerhed om forskningsmidler

I de nye udviklingskontrakter lægger uddannelsesminister Morten Østergaard op til mere frihed – under ansvar – til universiteterne. Men den økonomiske sikkerhed lader vente på sig.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Det er ikke nogen nyhed, at universiteterne efterlyser økonomiske tidshorisonter, der er længere end næste finanslovsforlig.

Men efterhånden som udløbsdatoen for det store globaliseringsforlig nærmer sig, og usikkerheden om en stor del af de offentlige forskningsbevillinger dermed bliver større, er stemmerne fra universiteterne samtidig begyndt at blive højere.

Til en stor, AC-arrangeret konference om universiteterne den

16. januar, hvor både politikere og universitetsrepræsentanter var til stede, blev der gentagne gange stillet spørgsmål til fremtidens økonomiske situation, som blev besvaret af et "Vi kan ikke love noget" af politikerne.

Også Aarhus Universitets rektor Lauritz B. Holm-Nielsen gjorde det klart, senest i en kronik i Jyllands-Posten den 21. januar, at han også gerne ser en snarlig økonomisk afklaring.

"Det begynder at haste med et regeringsudspil om, hvad der skal ske, når den såkaldte globaliseringspulje udløber i 2012. Ellers står vi over for alvorlige ned-

skæringer på universiteterne," skrev han.

Et "spændende" efterår

Men selvom han udmærket forstår universiteternes udfordringer, kan uddannelsesminister Morten Østergaard ikke love en økonomisk afklaring i den nærmeste fremtid.

– Vi kender alle situationen. Globaliseringspuljen rinder ud i år, og der er godt nok afsat en vis reserve til at videreføre den, men den dækker ikke alle de aktiviteter, der hidtil har været. Som jeg forstod det til AC-konferencen, var der en bred politisk opbak-

ning til, at den skal videreføres. Spørgsmålet er, hvor pengene skal findes. Derfor håber jeg bare, at der vil være tilsvarende bred politisk opbakning til de reformer, der skal skaffe os det økonomiske råderum. Men vi er i trængte tider, og derfor vil jeg ikke stille nogen i udsigt, at dette spørgsmål er afklaret, før finansloven bliver forhandlet på plads, siger han.

Det gør det jo lidt spændende at lægge 2013-budgetter på universiteterne?

– Ja, det gør det vel. Men jeg vil ikke give nogle falske forhåbninger. Og derfor melder jeg åbent ud, at jeg tror, det er mest realistisk,

at der først kommer en afklaring i efteråret. Men hvis universiteterne er klar til at forpligte sig til ambitiøse mål i forbindelse med de udviklingskontrakter, som vi netop nu forhandler på plads, er det også et signal om, at man er sit ansvar bevidst, og det gør det selvfølgelig også lettere at skabe grundlag for prioritering af midler til forskning i Folketinget, siger han. ■

Læs mere om den store AC-konference og om ministeren og universiteternes arbejde med de nye udviklingskontrakter på
SIDE 10-11

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER

A REALLY HEALTHY TURNOUT
THE UNIVERSITY'S LARGEST
LECTURE THEATRE WAS FULL
TO THE BRIM AT HEALTH'S
ANNUAL PHD DAY.
READ MORE > PAGE 2

MED LIVET SOM INDSATS
DET MODERNE SAMFUND HAR AVLET ET NYT
VÅBEN: MENNESKELIVET. DET VAR ET AF
TEMAERNE VED SOCIOLOGIKONFERENCEN
"TROUBLED IDENTITIES".
LÆS MERE > SIDE 4

HJÆLP TIL INDUSTRIEN
NYT VIDENKATALOG SKAL
HJÆLPE ISÆR INDUSTRIEN MED
AT FINDE SUNDHEDSVIDENSKABELIGE
FORSKERE.
LÆS MERE > SIDE 5

NETVÆRK, NETVÆRK
OG MERE NETVÆRK
MERE SAMARBEJDE MELLE
ERHVERVSLIV OG UNIVERSITET
GÅR GENNEM ØGET KONTAKT.
LÆS MERE > SIDE 9

Coach trip for international staff

The University International Club is arranging a coach trip for researchers and their spouses to visit three institutions in Aarhus where the teaching is conducted in English – ranging from a kindergarten to an upper-secondary school. The trip will be on Wednesday 8 February from 3.30 pm until about 8 pm. No charge will be made, but please sign up by 6 February using the www.au.dk/uic homepage.

The programme for the afternoon features visits to the English Kindergarten at AAGE (Aarhus Academy of Global Education) in Højbjerg, ISAa (the International School of Aarhus) in Viby, and Langkær Gymnasium in Tilst.

New catalogue on health research

A new 232-page English catalogue of knowledge on health research aims to give industry representatives as well as non-specialists more insight into the core competences of all our many researchers.

The catalogue is to be presented on 30 January and can be found at au.dk/en/research/

International networking event

On 7 February Aarhus University will be hosting a networking event at which AU's Danish and international staff will have the chance to meet representatives from a range of major Danish companies as well as staff from the other Danish universities.

The event is free of charge, and is open to all staff at Aarhus University. Partners/spouses are also very welcome to attend.

You can read more about this and other events for international staff at medarbejdere.au.dk/en/intstaff/news_events/

PhD scholar Louise Pape Larsen presented the first part of her research project.

New study focusing on PhD supervision

SUPERVISION Gitte Wichmann-Hansen gave a preview of her new study focusing on PhD supervision at Health's PhD Day.

By Kristian Serge Skov-Larsen

kssl@adm.au.dk

If there is one question that sums up the key issue at stake in Gitte Wichmann-Hansen's study of PhD supervision, it would be this: "Would you recommend your principal supervisor to a future PhD student?"

"Three out of four PhD scholars answer 'yes', and the rest are equally divided between 'don't know' and 'no'. So the conclusion must be that the scholars are generally satisfied with the supervision they are given. Having said that, international studies as well as our own study of Health scholars show that one of the most important factors involved in successful PhD supervision is that the expectations of all parties are clearly identified. PhD scholars and supervisors need to agree about what they expect to get from each other – not only before the process starts, but also along the way," she explains.

What is good supervision, anyway?

Gitte Wichmann-Hansen is an associate professor at the Centre for Teaching Development and Digital Media, and she will be publishing her findings on PhD supervision in the course of February. But at the PhD Day she was able to present a number of her main results. One of the things she has spotted is a clear

difference in what researchers and PhD scholars regard as good supervision.

"The researchers are concerned about whether they are sufficiently specialised, whether they know all the tricks of the trade and that kind of thing. The scholars don't focus on this much – they assume that their supervisors know all they need to know about the subject in question. What's important for the scholars is that their supervisors have the time and motivation to supervise them all the way through the PhD process," she says. ■

A really Healthy turnout

PHD DAY The university's largest lecture theatre was full to the brim when more than 500 PhD scholars and supervisors met for Health's annual PhD Day.

By Kristian Serge Skov-Larsen

kssl@adm.au.dk

Young, aspiring researchers walk up and down the long rows of notice boards featuring huge posters about everything from "noise in the operating room" to the "co-exposure of air pollution and allergenic pollen". Each of the colourful posters represents part or all of a PhD research project; and on every corridor of the Lakeside Lecture Theatre and the Bartholin Building, people are busy explaining their own projects or finding out what other people are involved in.

The PhD Day for Health scholars and supervisors was so popular that there was standing room only as Dean Allan Flyvbjerg welcomed everyone to the event. And there were long queues stretching along the corridors afterwards for all the many poster sessions on display.

PhD scholar Louise Pape Larsen was just one of the many scholars who had come along to explain their projects to fellow researchers. She presented the first parts of her research project, which focuses on future prospects for patients who have had a cerebral thrombosis.

"I've only just started my PhD project. So the process involved in

making a poster and finding out what kind of material I'm dealing with has helped me to give a better structure to all my thoughts and data," she explained. "I'm looking forward to finding out whether other people are working on similar projects, so I'll be taking a good look at other people's posters and listening to what they have to say as well," she said. ■

FOR MORE EVENTS FOR PHD SCHOLARS, PLEASE GO TO AU.DK/EN/PHD

A GOOD SUPERVISION

According to PhD scholars, good supervision depends on:

- Setting aside enough time for supervision
- Having frequent meetings with their supervisor (once a day, or once a week)
- Mutual respect throughout the supervision process
- Introducing PhD scholars to networks (local, national and international)
- Agreeing on what people expect in terms of the workload involved

The whole of Gitte Wichmann-Hansen's study will be available at tdm.au.dk at the end of February.

UNIVERS

Udgives af Aarhus Universitet.

Kontrolleret oplag: 12843

i perioden 1. januar 2011 - 30. juni 2011

Den nyeste udgave af UNIVERS kan findes i standere overalt på universitetet.

Næste nummer udkommer 20. februar. Deadline for indlæg 13. februar kl. 10.

Fredrik Nielsens Vej 5, bygn. 1448

8000 Aarhus C

T: 8715 0848

E: univers@au.dk

W: www.au.dk/univers

Annoncer: dgMEDIA 7027 1155

Tryk: Hornslet Avistryk

ISSN: 1604-1607

Bjerg Tulinius

Ansv. redaktør

T: 8715 3053

E: btu@adm.au.dk

Kristian Serge Skov-Larsen

Redaktør

T: 8715 3054

E: kssl@adm.au.dk

Ida Hammerich Nielson

Journalist

T: 8715 3018 / M: 6020 2626

E: ihn@adm.au.dk

Helge Hollesen

Journalist

T: 8715 3028 / M: 6020 2708

E: hho@adm.au.dk

Gunver Lystbæk Vestergård

Journalist

T: 8715 3094

E: glv@adm.au.dk

Peder Holm-Pedersen

Journalist

M: 2462 6782

E: peho@adm.au.dk

Peter Nicolaisen

Journalistpraktikant

T: 8715 3058

E: pn@adm.au.dk

Astrid Hellerup Madsen

Studenterskribent

M: 2096 6855

E: ahm@adm.au.dk

Lasse Emil Frost

Studenterskribent

M: 2567 0547

E: lef@adm.au.dk

Sanne Hyldgaard

Studenterskribent

M: 2462 2860

E: shy@adm.au.dk

Lars Kruse

Fotograf

T: 8715 3042

E: lk@adm.au.dk

Roar Lava Paaske

Fotografelev

T: 8715 3043

E: rlp@adm.au.dk

Hreinn Gudlaugsson

Grafiker

T: 8715 3101

E: hrg@adm.au.dk

Astrid Friis Reitzel

Grafisk designer

T: 6066 5909

E: afri@adm.au.dk

Katrine Brandt Møller

Grafisk designer

T: 2982 8727

E: kbm@adm.au.dk

Fremtidens ledere skal være globale problemknusere

"Hvordan udvikler vi en ny generation af ledere, der kan håndtere samfundets store udfordringer såsom stigende verdensbefolkning, klimaforandringer, knaphed på vand, mad, energi?"

Sådan lyder den udfordring, som Business and Social Sciences har sendt ud til 400 universiteter og 100.000 studerende via FN-programmet PRME. Målet med den globale konkurrence er at sætte fokus på, hvordan bæredygtighed og ansvarlighed kan integreres i undervisningen på universiteter og business schools globalt.

Gratis bog om 1700-tallet på vej

Hvis du er fastansat på Aarhus Universitet, vil du snart finde en gratis bog i din postbakke. Bogen, der hedder "1700-tallet sort på hvidt", er en populærvidenskabelig bog om 1700-tallet sponsoreret af Aarhus Universitet i anledning af Århundredets Festival. Sammen med bogen modtager du også et program for Århundredets Festival, som arrangeres af Folkeuniversitetet. Af bogens 18 forfattere er de 15 forskere fra Aarhus Universitet. "1700-tallet sort på hvidt" husstandsomdeles desuden gratis til borgere i store dele af Østjylland, ligesom bogen også vil blive brugt i gymnasieskolen.

Foto: Roor Lova Paaske

Foto: Lars Kruse

Klaus Mølmer har netop modtaget forskerprisen fra Villum Fonden på 2.500.000 kr.

Kvantemekanikkens stemme får Danmarks største forskerpris

VILLUM KANN Han sammenligner kvantecomputere med brudebuketter og bølgefunktioner med violinstrengene. Fysikprofessor og formidler Klaus Mølmer modtager Villum Kann Rasmussens Årslegat til Teknisk og Naturvidenskabelig Forskning.

Af **Gunver Lystbæk Vestergård**

glv@adm.au.dk

Når Klaus Mølmer beskriver sin forskning til lægfolk, siger han, at han "cykler i en kvantemekanisk verden". En verden, der fascinerer ham med dens hjernevidende paradokser og fundamentale betydning for fysikken.

Den 23. januar blev han belønnet for sin forskningsindsats med Villum Kann Rasmussens Årslegat til Teknisk og Naturvidenskabelig Forskning.

– Det er helt fantastisk. Det er måske svært at forstå, hvis man ikke selv arbejder med at få indtægter og udgifter i forskningsprojekter til at gå op, men årslegatet kan give mig ro i sjælen de næste mange år, fordi jeg kan bruge det som en slags smøreolie til at få

mine projekter til at hænge sammen, siger Klaus Mølmer om forskerprisen på 2.500.000 kroner fra Villum Fonden.

Det er tredje gang på fire år, at en AU-professor får prisen.

Niels Bohr og brudebuketter Klaus Mølmer satte sit første aftryk på den moderne fysik i starten af 90'erne, da han sammen med to franske forskere udviklede den såkaldte Monte Carlo-bølgefunktion. I den genindføres Niels Bohrs berømte kvantespring i kvantemekanikken.

– Da kvantemekanikken fremkom i 1920'erne, erstattede den Bohrs atommodel og beskrev, hvordan atomet udsender lys støt og roligt i stedet for i pludselige spring. I vores teori springer elektronen igen, men nu sker det, fordi vi ser lyset – det abrupte kvantespring

finder sted som en konsekvens af målingerne. Så føler man pludselig, at man 100 år efter er i dialog med Bohr, smiler Klaus Mølmer.

I dag bruges Klaus Mølmers arbejde både teoretisk og eksperimentelt over hele verden, blandt andet i arbejdet med at udvikle kvantecomputere.

Han er desuden en begejstret og entusiastisk formidler, der ikke lader sig bremse af, at kvantemekanikken for mange er et intellektuelt maratonprojekt. Det beviser han på Folkeuniversitetet, på gymnasier, i bogen *Kvantemekanik: Atomernes vilde verden*, og når journalisterne ringer. ■

LÆS MERE OM KLAUS MØLMERS FORSKNING OG KARRIERE PÅ AU.DK/NYHEDER

Nyt bæredygtigt udvalg på AU

NY STRATEGI En ny styregruppe skal i de næste måneder arbejde med et udkast til Aarhus Universitets samlede bæredygtighedspolitik. Dekan Svend Hylleberg håber både på bedre miljø og på bedre bundlinje.

Af **Kristian Serge Skov-Larsen**

ksl@adm.au.dk

Hvordan kan man stadig flyve til konferencer i udlandet, men samtidig reducere CO₂-forbruget? Hvordan bruger man it på en måde, så det giver mindre papir og ikke bare flere jobs sendt til printerne? Hvordan holder man vand- og varmemålerne nede i bygninger, der er op til 80 år gamle?

Alle disse spørgsmål kan en bæredygtighedsstrategi på Aarhus Universitet være med til at finde svarene på.

Universitetsledelsen har netop

nedsat et lille, hurtigtarbejdende udvalg, som skal præsentere en ny strategi for bæredygtighed inden sommerferien, og dekan Svend Hylleberg mener, at man har et godt grundlag at begynde arbejdet på.

– På det tidligere ASB har der kørt et pilotprojekt om bæredygtighed, som man blandt andet kan læse om i rapporten *Sustainable Campus*. På baggrund af det pilotprojekt har vi besluttet at rulle bæredygtighedsarbejdet ud på hele universitetet. Vi er overbevist om, at vi kan nå stærke resultater for hele universitetet til gavn for både miljø og klima og vores økonomi, siger han.

Mere end el, vand og varme Det kan teknisk chef Eigil Jensen fra AU Økonomi og Planlægning tale med om. Han har tidligere været medlem af styregruppen for netop ASB's bæredygtighedsprojekt.

– En positiv effekt af vores projekt var nok, at vi fik fokus på mere end bare el, vand og varme, når det handler om bæredygtighed. Det er selvfølgelig vigtigt også at have styr på det basale forbrug, men i arbejdet blev vi bevidste om, at bæredygtighed også skulle tænkes ind i adfærden omkring for eksempel indkøb af møbler, sortering af affald og kantinedriften. Set hver for sig er det måske ikke områder, der udgør en stor del af

for eksempel AU's samlede CO₂-regnskab, men samlet set har det alligevel en effekt, fortæller han.

Skal være rammen

Som formand for det hurtigtarbejdende udvalg for hele universitetet har universitetsledelsen udpeget planlægningschef Keld Laursen fra Økonomi og Planlægning.

– Det arbejde, vi skal i gang med, kan i virkeligheden få vidtrækkende konsekvenser for en lang række områder på universitetet. En bæredygtighedspolitik har ikke nogen værdi i sig selv, hvis ikke den får indflydelse på alle de andre politikker på universitetet. Hvordan køber vi ind, hvordan

bygger vi nyt, og hvordan driver vi de bygninger, vi allerede har? Bæredygtighedspolitikken skal rammesætte arbejdet på en lang række områder, siger han.

Selve bæredygtighedspolitikken er kun det ene ben, forklarer Keld Laursen. Det andet bliver at udbygge universitetets eksisterende grønne regnskab.

– Det er her, vi skal måle, om bæredygtighedspolitikken i sidste ende slår igennem på den måde, vi bruger ressourcer på, siger han. ■

DU KAN LÆSE MERE OM DET NYE BÆREDYGTIGHEDSUDVALG I UNIVERSITETSLEDELSENS NYHEDSBREV NR. 1/2012.

Ove Poulsen sagde farvel

Den aarhusianske ingeniørhøjskoles tidligere rektor Ove Poulsen sagde farvel den 26. januar 2012 ved en stor reception i Ingeniørhøjskolens Shannon-bygning på Katrinebjerg. Ved årsskiftet fusionerede Ingeniørhøjskolen i Århus med Aarhus Universitet, og allerede inden jul offentliggjorde Ove Poulsen, at han agtede at fratræde sin stilling efter fusionen for blandt andet at blive direktør for det tre år gamle Lindoe Offshore Renewables Center på Fyn.

Gratis ansatte-kurser i kinesisk

Er man forsker eller ph.d.-studerende på Aarhus Universitet, og planlægger man et arbejdsophold i Riget i midten, er forårets fire kinesisk-kurser et rigtigt godt gratis tilbud.

De fire moduler kan enten tages uafhængigt af hinanden eller som et sammenhængende forløb, og det første, som er for medarbejdere helt uden kinesisk-kendskab, begynder allerede den 31. januar. Vil man høre mere om undervisningen eller spørge efter ledige pladser, kan det ske på casausprogkursus@hum.au.dk

Læs mere på phd.au.dk

Med livet som indsats

KONFERENCE Det moderne samfund har avlet et nyt våben: menneskelivet. Folk, der brænder, sulter og eksploderer sig selv for en politisk sag. Hovedtaler ved konferencen "Troubled identities", Banu Bargu, forklarer, hvordan oprør og krig i dag handler om magten over livet.

Af **Gunver Lystbæk Vestergård**

glv@adm.au.dk

Tyrkiet, den 20. oktober 2000. Flere hundrede politiske fanger stopper med at spise i protest mod en tvangsflytning til et topsikret fængsel, hvor de skal placeres i små enkeltmandsceller.

122 af fangerne – hovedsageligt tilhørende en ulovlig marxistisk organisation – ender med at sulte sig ihjel.

Deres langsomme selvmord er ikke desperate, affektive handlinger, men er del af en kalkuleret politisk strategi i kampen for at genvinde kontrollen over deres eget liv.

Adjunkt i politisk teori Banu Bargu fra universitetet The New School i New York har studeret fænomenet. Hun er selv oprindeligt fra Tyrkiet og har mødt flere af fangerne.

Hun er taget til Aarhus Universitet for at tale ved sociologikonfe-

rencen "Troubled Identities", der sætter fokus på moderne menneskers identitetskriser.

Retten til livet

– I dag skal regeringen sikre de optimale levevilkår for mennesket, og derfor har vi i nyere tid set opfindelser som vaccinationsprogrammer og forsikringer – altså at staten tager livets opretholdelse i sine hænder. Men det lægger grunden for et modsætningsforhold mellem staten og individet. Individet kræver suveræniteten over sit eget liv, forklarer Banu Bargu.

Teorien hviler på den franske filosof Michel Foucault og hans tanker om biopolitik. Det vil sige statsreguleringer af det biologiske liv: offentligt sundhedsvæsen, asylpolitik, fødevarereguleringer, rygepolitik osv. Alt, der har at gøre med at sikre "det gode liv" for mennesket. Under enevælden bestod magten i at kunne bestemme over liv og død – i dag består magten i at bestemme over selve livet.

– Det tyrkiske eksempel viser, at selv om landet er demokratiseret, så består suverænen – nu blot i hænderne på folket. Magten er blevet kollektiv, men den er der stadig og påvirker folks liv, fortæller Banu Bargu, der i 2007 tog sin ph.d. på Cornell University i samme emne.

Fjenden skal gøres fjøelig

Teknikker som selvmordsangreb og selvbrænding bliver også brugt i moderne krigsførelse for at modsætte sig en stærkere overmagt, der forsøger at knække moralen.

– I dag er krigene flyttet ind i byerne, på markederne og i moskeerne. Den identificerbare front er væk. Derfor bruger man i stedet biopolitiske teknikker. Man bomber infrastruktur, brønde og madforsyninger, mens man operer flygtningelejre og tager krigsfanger. Krig bliver "humaniseret", mens fjenden dehumaniseres,

Foto: Lars Kruse

Banu Bargu er adjunkt i politisk teori ved The New School i New York. Hun har specialiseret sig i studiet af moderne former for politisk selvopofrelse som sultestrejke, selvbrænding og selvmordsangreb.

siger Banu Bargu.

Fjenden skal nedbrydes og gøres fjøelig, men ikke dræbes. Det var også målet for den tyrkiske regering med fangeflytninger. De politiske aktivister skulle transformeres til at være tro samfundsborgere blandt andet ved at fratage dem muligheden for at

interagere med hinanden.

Trods sultestrejken var aktionen forgæves, om end den skabte stor mediebevågenhed, og fangerne blev flyttet. Sådan går det som regel, for menneskelivet er typisk et ret ineffektivt politisk våben – i hvert fald på den korte bane. ■

Osman Osmanagaoglu (f. 1957) var en af de tyrkiske fanger, der i år 2000 startede første bølge af en sultestrejke til døden, der blev ved i flere år. Billedet er taget på dag 254 i strejken. Han døde på dag 299.

!

MED LIVET SOM VÅBEN

- **Selvbrænding i Vietnam:** Flere buddhistiske munke – heriblandt den berømte Thich Quang Duc – sætter ild til sig selv i 1963 for at protestere mod den vietnamesiske regerings overgreb mod buddhister.
- **Krigsprotester:** Amerikaneren Florence Beaumont hældte benzin over sig selv og sætter en tændstik til i 1967 foran en regeringsbygning i Los Angeles som en protest mod Vietnamkrigen.
- **IRA-fangernes kamp:** Irere har brugt sultestrejke som våben siden den irske uafhængighedskrig 1919-1921.

Gennem tiden har flere IRA-medlemmer sultet sig selv ihjel i engelske fængsler. En af de mest berømte er Bobby Sands, der stopper med at spise den 1. marts 1981. Hans død godt to måneder senere er en af årsagerne til, at IRA vågner igen i 80'erne.

- **Indiens frihedskamp:** Historiens mest berømte og måske mest succesfulde sultestrejke står Mahatma Gandhi for. Den stædige inder brugte våbenet under sine mange fængselsophold til at presse den britiske kolonimagt fra 1920'erne til 40'erne.

Nye regler for multimedieskat

Et flertal i Folketinget har afskaffet den hidtidige multimedieskatning og erstattet den med en beskatning af fri telefon. Nu er Aarhus Universitets vejledning i, hvordan de nye skatteregler skal forstås, klar på medarbejdere. au.dk/administration/hr. Kort og forsimplet fortalt skal man stadig betale skat, hvis arbejdsgiveren stiller en telefon til rådighed, som man kan bruge privat, mens det er skattefrit at tage en computer med hjem, hvis den kan kobles op på virksomhedens netværk og bruges til at arbejde hjemmefra.

Direkte optag på samfundsfag

Hidtil har studerende, der ønskede sig en to-faglig kandidatuddannelse med hovedfag i samfundsfag, skullet søge om optagelse på statskundskab på lige fod med dem, der ønskede at tilbringe alle deres fem universitetsår på instituttet. Men fra sommeren 2012 kan man i stedet søge om optag direkte på samfundsfagsuddannelsen. Det sker blandt andet for at imødekomme efterspørgslen fra gymnasierne efter flere kandidater med hovedfag i samfundsfag og for at kunne give de kommende samfundsfagsbachelorere en målrettet undervisning og identitet fra starten.

Foto: Jesper Røis

Nyt katalog sætter spot på forskningen

FORSKNING Et nyt videnkatalog skal hjælpe især industrien med at finde sundhedsvidenskabelige forskere. Et meget omfattende arbejde, fortæller en glad prodekan for videnudveksling på Health, som er meget tilfreds med resultatet.

Af Kristian Serge Skov-Larsen
ksl@adm.au.dk

Hvilke vigtige gennembrud er der sket på vores område? Hvad arbejder vi med lige nu? Hvilke metoder bruger vi? Hvordan kommer du i kontakt med vores forskergruppe?

Et nyt 232-siders engelsk videnkatalog for det sundhedsfaglige område skal give både industrien og ikke-fagpersoner et indblik i, hvor de mange forskere har deres kernekompetencer.

Kataloget blev præsenteret den 30. januar og er udarbejdet af Health, hvor prodekan for videnudveksling, professor J. Michael Hasenkam, fortæller, at kataloget har et andet udgangspunkt end tidligere oversigter.

– Jeg har ikke set eksempler på et sådant katalog fra andre universiteter. Vi er, så vidt jeg ved, de første, der har lavet så omfattende et arbejde for at formidle vores kompetencer til det omgivende samfund. Kataloget er lavet ved at lade forskningen være i fokus. Det betyder i praksis, at institutlederne og

forskerne har udvalgt, hvad der er relevant inden for deres område. Derefter er indgangsvinklen et portræt af et helt forskningsfelt, for eksempel membranpumper, hvor vi samtidig skriver, hvem der har forstand på det på Health.

Forskningen set udefra

I arbejdet med kataloget, som har stået på siden september 2011, har Health samarbejdet med det eksterne kommunikationsbureau Operate, og Michael Hasenkam, som blandt andet forsker i kunstige hjerteklapper, har også selv bidraget inden for sit eget forskningsområde. Og når han tager prodekan-hatten af og forskerhatten på, har det været en lidt speciel oplevelse at skulle definere sit forskningsområde, så også lægfolk og virksomheder kan forstå det.

– Der er altid meget små detaljer i ens forskningsområde, som man selv synes er meget væsentlige. Derfor er det godt, at vi har haft kommunikationskompetencer inde over, som kunne fortælle, at lige den detalje måske ikke er så interessant for eksterne. Men jeg ved fra mig selv og mine kolleger, at

det har været en udfordring at skulle se sin egen forskning udefra. Generelt er idéen dog blevet rigtig godt modtaget, siger han.

Skal testes af virkeligheden

Prodekanen for videnudveksling håber, at kataloget fra Health kan være en inspiration for resten af universitetet, og fortæller samtidig, at det er planen, at der skal laves en mere udvidet elektronisk beskrivelse af forskernes kompetencer på AU's hjemmeside. Indtil videre findes kataloget kun på papir og som en PDF på Healths hjemmeside.

– Den første milepæl for etablering af et udstillingsvindue for AU's forskningskompetencer er nu sat, og jeg er meget glad for resultatet. Vi har gjort en stor indsats for at synliggøre og beskrive vores kompetencer. Men den virkelige prøve kommer jo først nu, hvor kataloget bliver sendt ud i det virkelige liv, siger han.

LÆS HELE DET NYE KATALOG PÅ HEALTH.AU.DK ELLER REKVIRER DEN TRYKTE VERSION HOS DANIEL TOFT JAKOBSEN (DTJ@SUN.AU.DK.)

RASKE PERSONER SØGES TIL VIDENSKABELIGT FORSØG OM KØNSFORSKELLE I URINPRODUKTION

Projektet skal undersøge om kvinder er bedre til at koncentrere deres urin end mænd, samt om der er forskel på dette i forskellige aldersgrupper. Dette kan påvirke måden man behandler personer med natlig vandladningstrang i fremtiden.

For at kunne deltage skal du:

- Dreng eller pige i alderen 8-10 år eller 16-18 år
- Være mand eller kvinde i alderen 25-40 år eller over 65 år
- Være rask og normalvægtig
- Være ikke ryger og uden andet misbrug
- Ikke tage medicin som er vanddrivende, indeholder kønshormoner, stofskiftehormoner eller behandler ufrivillig eller natlig vandladning.
- Ikke have problemer med hyppig natlig vandladning.

Projektet indebærer et ambulant besøg til information og eventuel klinisk undersøgelse. Herudover et besøg af 6-9 timers varighed, der ligger i dagtid på hverdage.

Forsøget forventes opstartet i februar 2012 og indebærer indgift af et allerede godkendt lægemiddel, der sænker urinproduktionen (Desmopressin). Derudover tages blodprøver og urinprøver flere gange i løbet af dagen. Der ydes et mindre beløb til godtgørelse af deltagelsen.

For yderligere uforpligtende information:

Projektansvarlig læge: Marie Krarup Schrøder

Aarhus Universitetshospital,

Telefon: 78 45 15 23 E-mail: mkschroder@ki.au.dk

Forsøget er videnskabeligt og godkendt af Videnskabsetisk Komité for Region Midtjylland samt Datatilsynet.

Foto: Søren Kjeldgaard

DEBAT

Identitet er kun for de voksne

Mailadresser

Af Steffen Videbæk Petersen
Fysikstuderende

20063609@student.au.dk bliver efter alt at dømme det nærmeste, jeg kommer at have en identitet på AU med det kommende fælles mailsystem – intet om min faglige tilknytning eller mit navn. Det er ifølge en ledelsesbeslutning uvigtigt. Adressen vil stå som afsender på alle e-mails, jeg sender, for det valgte system understøtter ikke flere afsendere pr. bruger.

Som det er nu, er jeg heldig at have en mailadresse ved mit institut, spet@phys.au.dk, og af den ses min faglige tilknytning og (en del af) mit navn. Begge dele er jeg stolt af, begge dele fratages jeg. Min identitet som fysikstuderende og stolthed over at være det er tilsyneladende ligegyldig. Jeg reduceres til en generisk studerende med et numerisk id, et Børnebanden-nummer, noget, der kan udtrykkes som en strekkode.

Ved enhver systemomlægning foretages valg og fravalg. Det er naturligt og forståeligt. Det er til gengæld uforståeligt, at ingen blandt universitetets 45.000 studerende er blevet spurgt om deres ønsker i denne sag. Dialog skaber tillid og forståelse, men det har universitetsledelsen fravalgt her. Der er tale

om at omlægge min identitet, og jeg finder det uanstændigt, at det gøres ved en enerådigt ledelsesbeslutning.

Der er mange måder at håndtere identiteter og tildele mailadresser på, hvilket kan ses på de vidt forskellige praksis på tværs af universitetet. Ønsket om at forene disse er rent ledelsesmæssigt også forståeligt, men at den bedste løsning skulle være ubetinget ensretning, er meget tvivlsomt. Vi er ikke ens, og vi deler ikke behov og ønsker.

Det er mig derfor ubegribeligt, at der ensrettes efter laveste fællesnævner.

Alt dette gøres med henvisning til AU's

brandingstrategi. Universitetsledelsen har af flere omgange gjort det klart, at jeg ikke læser fysik ved Institut for Fysik og Astronomi, men ved Aarhus Universitet.

For det første har jeg min daglige gang på mit institut: Jeg er en del af det og det af mig. For det andet er det på instituttets hjemmeside ganske klart, at det er en del af Aarhus Universitet: en hjemmeside, som min mailadresse henviser til.

Debatten omkring mailadresser har tidligere verseret her i *UNIvers*. Her lagde universitetsledelsen op til, at alle VIP'er skulle have en @au.dk-adresse og dermed skulle miste tilknytningen til deres institut udadtil. Efter mange gode argumenter, særligt omkring betydningen af at repræsentere sit fag, sit institut og AU, gjorde ledelsen sin beslutning om og lod VIP'erne beholde deres tilknytning til institutterne og dermed til deres faglighed. Det er mig en gåde, hvorfor faglig tilknytning, stolthed og identitet skal forbeholdes VIP'erne.

At VIP'erne fik lov at beholde deres mailadresser ved institutterne, løste ud over tilknytningsproblemet et andet problem: Det var ikke muligt at give alle noget meningsfyldt foran @'et, hvis alle skulle dele @au.dk. Dette problem findes ottefoldigt, hvis studerende skal dele @student.au.dk, og vil efter alt at dømme resultere i brugen af årskortnumre, Børnebanden-numre eller batch-id'er fra pølsefabrikken AU. Udadtil vil jeg kendes ved mit navn, jeg vil have lov til at være stolt af mit fag, og jeg vil ikke anonymiseres.

Svar

Af projektleder Jens Hørluck, AU IT
og brandingchef Svend Aage Mogensen, AU Kommunikation

Kære Steffen

Du kritiserer to punkter i den nye mailadresse:

- Du savner tilknytningen til det institut, der udbyder undervisning.
- Du vil gerne have et mere personligt præg på mailnavnet (det foran @).

Aarhus Universitet ønsker at skabe et indre uddannelsesmarked, der skal gøre det nemmere at kombinere uddannelser på tværs. Mange studerende læser allerede i dag en to-faglig bachelor, skifter studium eller kombinerer en bachelor i et fag med en kandidat i et andet fag. Det bliver meget omstændeligt, hvis mailadressen skal skifte, hver gang man kombinerer eller skifter fag. Og hvilken mailadresse giver vi til en studerende med en bachelor i historie, som studerer på kandidatuddannelsen i oplevelsesøkonomi?

På mange fag kommer underviserne også fra flere institutter og ikke kun fra det institut, som faget er organisatorisk

forankret ved, og den tendens må vi forventes bliver stadigt tydeligere. Så der er en logik i, at maildomænet er ens for alle studerende.

Mailnavnet er en anden sag. Ud over de 40.000 nuværende studerende skal vi tildele over 10.000 mailnavne til nye studerende årligt, så det kan kun gøres ved automatisering ud fra det, vi kender: navn eller studienummer.

Vi har fået en lignende henvendelse fra Studenterrådet, som vi har inviteret til møde for at snakke sammen om behov og muligheder for udformningen af studerendes e-mailadresser.

Du kan læse om mailadresser til studerende på studerende.au.dk

Om fire år har vi så 80.000 mailadresser, som skal være forskellige. Over 30.000 vil have de samme 20, mest almindelige, danske efternavne. Derfor bliver vi nødt til at sætte et løbenummer på dubletterne. Spørgsmålet er så, om det er mere personligt at hedde hanne.jensen.29@stud.au.dk end 20077887@stud.au.dk? Der blev oprindeligt foreslået studienummer, fordi det er enkelt, praktisk og kendt af alle studerende.

Har du et synspunkt eller en kommentar, så bland dig i debatten. Send en mail til univers@au.dk eller ring på 6020 2708. Se deadline for debatindlæg på au.dk/univers/deadline

Forskningsbaseret undervisning – det første offer?

Undervisning

Af Freddy Bugge Christiansen
professor, Institut for Bioscience

Højere uddannelsesniveau har i de senere år været et markant politisk ønske, og det har sammen med den generelle øgede satsning på forskning placeret universiteterne centralt i den politiske debat. Set ud fra både undervisningen og forskningen ved universiteterne er denne bevågenhed umiddelbart positiv, men den vitale vekselvirkning mellem forskning og undervisning bliver let samspilsramt i al denne aktivitet. Fokus på forskning som en vej til økonomisk fremdrift i samfundet giver en anden synsvinkel end undervisningens fokus på formidling af ”kendskab til videnskabens metoder og resultater” til fremtidens forskere og videnarbejdere. Økonomiske fordele for både samfund og institutioner her og nu er svære at takle, så fokus drejer bort fra undervisning, og første offer bliver forskningsbaseret undervisning.

Et universitet er forpligtet til at give forskningsbaseret undervisning ”indtil højeste internationale niveau inden for sine fagområder”. Det klares traditionelt ved undervisning

givet af aktive forskere – i det mindste foregår undervisningen i tilknytning til et aktivt forskningsmiljø og tilrettelægges af aktive forskere. Kort sagt, viden præsenteres som udsprunget af forskning og som baggrund og forudsætning for den aktuelle forskning. Det er netop denne dynamiske og kreative tilgang til viden, som er kommet under pres.

Den mest åbenbare klemme inden for det enkelte universitet er mellem den krævede lokalstrategiske profilering af forskningen og den generelle dækning af faste discipliner inden for undervisningen. Formulering af lokale forskningsstrategier tager selvfølgelig udgangspunkt i de lokale kompetencer, men er i høj grad påvirket af mulighederne for at tiltrække de eksterne midler, der er afgørende for forskningens udførelse. Undervisningen finansieres i form af tilskud per student. Universitetets basisbevilling dækker udgifter inden for begge områder. Skævheden i denne situation er, at betydelige midler til forskning er konkurrenceudsat, hvorimod det direkte tilskud til undervisningen opleves som en underfinansiering. Resultatet er selvfølgelig, at universiteternes faglige udvikling de facto styres af den aktuelle forskningspolitik. Universitetets politik for faglig udvikling omfatter vel at mærke ansættelsespolitik, og en

forsker, der ansættes ved et universitet, er også underviser. Undervisningen skal på den anden side sikre livslang holdbarhed af bachelorer, kandidater og ph.d.er, så de medvirker til frembringelse, formidling og anvendelse af fremtidige forskningsresultater. Konflikten opstår, fordi universiteterne bliver fanget mellem forsknings- og uddannelsespolitik. Forpligtelse til at opretholde et mere langsigtet forskningsberedskab, som skal sikre universitetets fremtid, er faldet ud. Undervisning og langsigtet forskningspotentiale trækker netop i samme retning.

Universiteterne er de institutioner, der skal holde hovedet koldt i den aktuelle malstrøm af politiske, økonomiske og forskningsmæssige forudsigelser af, hvad der bliver relevant for den fremtidige udvikling. Åbenbare nybrud skal selvfølgelig understøttes og udnyttes, men man må huske på, at de mest banebrydende resultater ofte er de mest uventede og overraskende. Derfor må man huske at skyde med spredehagl efter fremtidens nybrud, mens samfundet drager nytte af fortidens opdagelser.

Læs mere i Hvidbog 11 og 12 på www.royalacademy.dk

Understøttelsesfonden for enker og børn af præster i folkekirken

I ovenstående fond er der nogle legatportioner ledige, som kan søges af:

- Enker efter præster i folkekirken, som ved sygdom eller på anden måde er særlig vanskeligt stillede, eller som har behov for midlertidig økonomisk bistand.
- Børn af præster i folkekirken, når den af forældrene, der er præst, er død, og børnene har behov for økonomisk støtte.
- Børn af præster i folkekirken til hjælp til en påbegyndt længere varende undervisning eller til studier og anden uddannelse.

Ansøgningsskemaer er obligatoriske og fås enten på Københavns Stifts hjemmeside www.kobenhavnsstift.dk under ”Legater” eller ved henvendelse til Københavns Stiftsadministration, Nørregade 11, 1165 København K, tlf. 3347 6500.

Det må oplyses, til hvilken gruppe ansøgeren hører, og det er kun ansøgninger, der er korrekt udfyldt og bilagt dokumentation, der kommer i betragtning.

Ansøgningsfrist: 26. marts 2012

Understøttelsesfonden for enker og børn af lærere i den danske folkeskole

I ovenstående fond er der nogle legatportioner ledige, som kan søges af:

- Enker efter lærere i folkeskolen, som ved sygdom eller på anden måde er vanskeligt stillede.
- Ugifte børn, fortrinsvis døtre, af lærere i folkeskolen, når den af forældrene, der er lærer, er død, og børnene har behov for økonomisk støtte.

Ansøgningsskemaer er obligatoriske og fås enten på Københavns Stifts hjemmeside www.kobenhavnsstift.dk under ”Legater” eller ved henvendelse til Københavns Stiftsadministration, Nørregade 11, 1165 København K, tlf. 3347 6500.

Det må oplyses, til hvilken gruppe ansøgeren hører, og det er kun ansøgninger, der er korrekt udfyldt og bilagt dokumentation, der kommer i betragtning.

Ansøgningsfrist: 26. marts 2012

Manden, der gav nano til folket

BESENBACHER iNANO Centers åbning fik kun et par notitser for ti år siden. I dag virker det som en hundefløjte på journalister, når nogen råber "nano". Den kompromisløse leder Flemming Besenbacher gjorde en spæd teknologi til et dansk forskningseventyr. Nu slipper pioneren sit livsværk.

Af Gunver Lystbæk Vestergård

glv@adm.au.dk

I 2002 udtaler Flemming Besenbacher, at endnu kender kun få danskere til nanoteknologien, men det vil ændre sig om ti år. Han fik ret.

Næste vision lyder:

– I 2025 vil nanoteknologien have stor indflydelse på vores hverdag. Måske vil vi se halvt så tunge, men dobbelt så stærke havvindmøller med selvrensende vinger. Måske vil alle danske hustage være dækket af billige solceller. Måske vil intensivafdelinger være udstyret med nanosensorer, der kan teste patientens tilstand ved sengesiden uden brug af blodprøver, siger Flemming Besenbacher i et begejstret sprogruset for øh'er.

Manden flyder over af nanodrømme, og ud af dem har han trods intern modstand og en enkelt stressalarm skabt et interdisciplinært center i verdensklasse.

Øjne på atomerne i Aarhus
Nanoteknologien opstår i

1980'erne, da to IBM-forskere opfinder Skanning Tunnel Mikroskopet (STM). Det kan for første gang i verdenshistorien afbilde atomer og lader fysikerne flytte rundt på de små byggesten. En ny teknologi med nanometeren (en milliarddel af en meter) som måleenhed er født.

Det er denne pionérånd, Flemming Besenbacher opsluges af. Som en del af en tremandsgruppe bygger den unge lektor et STM i kælderen under Institut for Fysik og Astronomi – Aarhus-STM'et. Det imponerende instrument med et enkelt atom som nålespids og et vakuum svarende til i det ydre rum står færdigt i 1987 – men uden at skabe røre i den danske andedam.

De skeptiske institutledere

Først 13 år senere, da præsident Bill Clinton igangsætter det amerikanske National Nanotechnology Initiative med et svimlende budget på 495 millioner dollars, gryd det for den nye teknologi.

Flemming Besenbacher udnytter det politiske momentum og lufter idéen om at åbne verdens første bachelor- og kandidatuddannelse i nanoscience på Aarhus Universitet. – Naturvidenskabens fremtid er interdisciplinær, lyder begrundelsen.

Samtidig siver nano-visionerne ud til offentligheden med Flemming Besenbacher som primus motor. Nanoteknologien bliver udråbt til at være den næste industrielle revolution med kræft-helbredende medicin, selvrensende overflader, superhurtige computere og smarte materialer til energilagring. "Der er udbrudt "nanomania", skrev videnskabsjournalisten Lone Frank dengang.

Men Flemming Besenbacher møder intern modstand.

– Jeg synes, det her var det rigtige at gøre, og så ville jeg ikke lade mig bremse af, at nogle institutledere mente, det var en dårlig idé. Sådan er jeg. Får jeg en idé, jeg tror på, så er der ikke syv vilde heste, der kan holde mig tilbage.

Og det kan de heller ikke. Besenbacher går uden om institutterne og direkte til dekanen. Den 28. januar 2002 åbner iNANO Center (Interdisciplinary Nanoscience Center). Et halvt år efter tager de imod de første bachelorstuderende.

Det er med vemod, at Flemming Besenbacher siger farvel til iNANO et halvt år før den store flytning til det 10.000 m² store iNANO-hus ved kasernen. Her ses han tage det første spadestik til huset den 22. august 2007.

Bræmme i STM'et

iNANO bliver samtidig et forskningscenter og spytter hurtigt videnskabelige resultater ud. I dag tegner centret sig for cirka ni procent af alle AU's publikationer. Mest stolt er Flemming Besen-

ternationale tidsskrifter som f.eks. *Nature Nanotechnology* bliver til brugbar teknologi til glæde for dansk industri og det danske samfund. Det er, hvad jeg kalder et fremragende eksempel på Scientific Social Responsibility (SSR).

tage et par timer ekstra i weekenden og om natten, men jeg fik ikke sluppet af, og så var skibet ved at kænre, fortæller Flemming Besenbacher.

Farvel Besenbacher

Den 1. februar 2012 siger Mr. Nano farvel som leder af det nu verdenskendte center og sætter sig i stedet i formandsstolen for Carlsbergfondet. I 2007 blev han af *Ingeniøren* kåret som Danmarks mest magtfulde forsker, og netop hans personlige dominans er en af grundene til, at han stopper nu.

– Jeg har jo nok haft en lidt topstyret ledelsesstil. Jeg har fyldt rigtig meget, betydet rigtig meget og taget mange opgaver på mine skuldre, så måske er det godt for organisationen at få en anden struktur, hvor flere løfter i fællesskab, siger den store mand, der har brugt 30 år af sit liv på at vise danskerne, at der vitterlig er masser af plads på bunden. ■

iNANOs nye leder bliver professor Niels Chr. Nielsen.

Tiåret for iNANO og ledelsesskiftet markeres officielt med en reception den 6. februar 2012.

Læs mere på www.inano.au.dk

Dette er en forkortet version.

Læs hele interviewet på medarbejder.au.dk

FLEMMING BESENBACHER

- Født 1952, gift og far til to
- Professor i fysik 1996, leder af iNANO 2002-2012
- Formand for Carlsbergfondet 2012, men fortsætter som deltidsprofessor ved iNANO
- Overtager med stor sandsynlighed jobbet som bestyrelsesformand for Carlsberg A/S på generalforsamling den 22. marts 2012
- Udgivet over 500 videnskabelige artikler – 20 i *Science* og *Nature*
- Æresdoktor ved 9 kinesiske universiteter og den første danske modtager af et Einstein-professorat og en Award for International Scientific Cooperation ved Det Kinesiske Videnskabsakademi (CAS) i Beijing
- Kåret som Danmarks mest magtfulde forsker af *Ingeniøren* i 2007

Forskningsansvarlige i en række virksomheder var i januar samlet for blandt andet at diskutere, hvilke forventninger nuværende og potentielle samarbejdspartnere har til Aarhus Universitet.

Foto: Roor Lavo Paaske

Netværk, netværk og mere netværk

SAMARBEJDE Mere samarbejde mellem erhvervsliv og universitet går gennem øget kontakt mellem de enkelte forskere og virksomheder, mener erhvervsledere, som Aarhus Universitet bad om input til fremtidens samarbejde og partnerskab.

Af Helge Hollesen

hho@adm.au.dk

Hvis Aarhus Universitet vil forbedre sin overførsel af viden og have flere partnerskaber med danske virksomheder, så skal de personlige netværk mellem virksomheder og forskere styrkes.

Sådan lyder det samstemmende fra forskningsansvarlige i en række virksomheder, som universitetet i januar havde inviteret til en konference for blandt andet at få svar på spørgsmålet: Hvilke forventninger har nuværende og potentielle samarbejdspartnere til AU?

Og det er først og fremmest kvaliteten i forskningen og uddannelserne, som er afgørende for virksomhedernes valg af samarbejdspartnere, kunne prorektor Søren E. Frandsen konstatere.

– Og så er det klart, at både de personlige relationer opbygget igennem mange år, stærke alumnetværk og en professionel understøttelse af det konkrete samarbejde er afgørende.

Skal understøtte netværk

UNivers har som opfølgning på konferencen talt med nogle af deltagerne, og de er enige om, at vejen til mere samarbejde ikke går over et ”forkromet front office”, som den administrerende direktør hos Videncentret for Landbrug, Jan Mousing, siger.

– I et virksomhedsperspektiv er samarbejde ikke baseret på et bureaukratisk system. Det afgørende er de flade netværk og den enkelte forskers og forskerenheds kompetencer. Derfor skal der på det enkelte institut være en person, som kan understøtte opbygningen af personlige netværk, siger Jan Mousing. Han efterlyser også flere incitamenter til samarbejde med erhvervslivet, og at det også giver forskerne merit.

Legitime interesseforskelle
Prorektor Søren E. Frandsen siger, at Aarhus Universitet ønsker at styrke og udbygge samspillet med det private erhvervsliv og de offentlige myndigheder og derfor er i gang med at se på, hvordan det styrkes yderligere.

– Det drejer sig om at gøre samspillet til en naturlig del af universitetets liv og aktiviteter, at skabe de rette incitamenter for forskere og universitet og at skabe effektive modeller for samarbejdet – et samarbejde, som naturligvis aldrig må ske på bekostning af kvalitet og uafhængighed, siger Søren E. Frandsen.

Han glæder sig over, at erhvervslivet er med på, at der kan være interesseforskelle i samarbejdet med universitetet.

– Der er naturligvis helt legitime interesseforskelle i for eksempel spørgsmål om ophavsret og finansiering – det er helt forventeligt – men professionalisme er

her, hvordan vi effektivt og transparent håndterer dem. Ser vi på vores teknologioverførsel, er der jo tale om en kontaktsport i konstant infight med aftagerne – den kamp skal vi naturligvis kunne håndtere professionelt, konstaterer Søren E. Frandsen.

Mange virkemidler

– Helt overordnet skal AU blive klogere på, hvad erhvervslivet er. Ved man det, behøver man ikke spørge, hvad der er brug for, siger Hans Jørgen Pedersen om fremtidens samarbejde. Han er direktør i Flowision, der har domicil i Danfoss Industripark, og mener, at universitetet ikke udnytter mulighederne for at etablere samarbejde og partnerskab.

– Skal det blive bedre, er der masser af virkemidler. Alumnetværk er en mulighed, matchmaking, hvor relevante virksomheder møder forskere inden for et afgrænset felt som for eksempel ulande eller miljø, er en anden, siger Hans Jørgen Pedersen.

Han mener også, at universitetet kunne bruge erhvervs-ph.d.er og erhvervs-postdocer i meget større omfang, og så efterlyser han et mere formaliseret samarbejde med blandt andet Teknologisk Institut.

– Det ville sikre, at små virksomheder bliver henvist til rette sted, uanset om de ringer til Teknologisk Institut eller universitetet.

Ifølge Søren E. Frandsen er

man på Aarhus Universitet langt med initiativer som matchmaking og har stærkt fokus på nytten af erhvervs-ph.d.er og -postdocer.

– Vi har en lang række forskere, som ved, hvad virksomheder og organisationer forventer. Og de flere hundrede samarbejdsaftaler, som vi hvert år indgår med erhvervslivet, understreger, at vi har et glimrende samarbejde, siger Søren E. Frandsen.

– Det gælder også i forhold til Teknologisk Institut, som jeg da er sikker på, at forskerne henviser til, hvis de mener, det er nødvendigt, understreger han.

Kræver fagligt mod

Det blev understreget fra flere sider, at det i sidste ende også er netværk, der virker i samarbejdet med omverdenen. Til dette sagde antropologen, lektor Anne Line Dalsgård fra Institut for Kultur og Samfund, som deltog i konferencen som medlem af arbejdsgruppen for det tværgående bånd AU Viden:

– Vi skal turde etablere de netværk og fastholde de vellykkede kontakter, vi får skabt. Det er en udfordring, fordi det kræver et andet fagligt mod at interagere med andre aktører end akademikere. Man skal vide, hvad man står for, og man skal kunne udtale sig mere dagligdags om det, man ved og kan, siger Anne Line Dalsgård. Hun mener, forskerne kan være mere udfarende og stolte

over deres faglighed.

– Vi tror, det hele er kroner og ører for virksomhederne, men sådan forholder det sig jo ikke. Der er en søgen og spørgen i virksomhederne, som jo består af mange aktører. Her skal vi finde ud af, hvem vi kan samarbejde med, og hvem der kan have nytte af at samarbejde med os. ■

FAKTA OM KONFERENCEN

Konferencen om erhvervslivets forventninger til det fremtidige samarbejde med Aarhus Universitet var tilrettelagt af AU Viden og Technology Transfer-kontoret.

Deltagerne kom fra virksomheder, organisationer og fonde, og de diskuterede fire temaer:

- Indgange til AU
- Strategisk partnerskab
- Hvad er en professionel Tech Trans-enhed?
- Hvordan fremmes processen fra forskning til produkt?

På AU har der tidligere været et internt seminar, hvor forskerne kom med deres forventninger til Technology Transfer-kontoret.

Minister klar med målsætninger

UNIVERSITETSPOLITIK I disse dage sætter uddannelsesministeren og universiteterne kursen for de næste års akademiske sejlads, når de i fællesskab nedfælder udviklingskontrakterne for 2012-2014. Morten Østergaard har allerede valgt sine fire pejlemærker.

UNIvers har spurgt ham, hvorfor vi skal den vej.

Foto: Søren Kjeldgaard

Morten Østergaard holder oplæg til den netop afholdte AC-konference om tillid i universitetsverdenen. Ministeren har også fortalt UNIvers om, hvordan han ser arbejdet med de nye udviklingskontrakter.

Af Kristian Serge Skov-Larsen

ksl@adm.au.dk

"Frihed under ansvar."

Sådan siger underviserne i velkomsttalerne, når den førsteårs-universitetsstuderende skal vænne sig til, at gymnasiets trykke, faste rammer er blevet afløst af utallige timer hjemme på studerekammeret, hvor man selv bestemmer, om den skal stå på denne uges pensum ved skrivebordet eller lidt mere daytime-tv på sofaen.

Og sådan siger uddannelsesminister Morten Østergaard nu også til universiteterne og de ansatte, når han skal forklare den nye måde at lave de såkaldte udviklingskontrakter på. Siden 1999 har ministeren og universiteterne i fællesskab bestemt strategien for de næste års arbejde. Men fra i år bliver antallet af mål i kontrakterne kraftigt reducerede, samtidig med at kontrakterne i højere grad bliver forskellige fra universitet til universitet.

En tillidsreform

– På en måde er det en tillidsreform af universiteterne, vi lægger op til, men det er ikke blind tillid. Ved at indgå forpligtende aftaler om mere overordnede mål kan vi til gengæld give større fleksibilitet i opgaveløsningen og dermed øget frihed på de enkelte institutioner, forklarer Morten Østergaard.

Kontrakten bliver fremover til, ved at ministeren og universitetet hver byder ind med 3-5 mål, som for dem hver især er vigtige fremtidige pejlemærker. Ministeren har netop meddelt universiteterne, at han gerne vil have dem til at fokusere på bedre uddannelser, mere sammenhæng i uddannelsessystemet, hurtigere gennemførelsestid og øget innovation.

Nu er det så op til universiteterne både at spille ind med et tilsvarende antal overordnede mål og samtidig komme med bud på, hvordan man konkret skal holde øje med både ministerens og universiteternes målsætninger

i praksis.

– Denne styringsmodel kan kun flyve i den virkelige verden, hvis det lykkes universiteterne at finde de rigtige måder at dokumentere, at man opfylder udviklingskontrakterne. Men det tror jeg på, at modellen kan, hvis man både er ambitiøs og konkret, siger han.

Et godt redskab

Aarhus Universitet har netop sendt sine forslag til fokusområder i intern høring på universitetet – de kan ses andetsteds på denne side. Og netop fordi arbejdet er i gang lige nu, er ministeren "tilbageholdende med at diktere redskabsvalget", som han siger. Derfor vil han helst heller ikke komme med bud på konkrete løsninger inden for de fire fokusområder, som han selv har udvalgt. Han vil dog meget gerne uddybe, hvorfor han har peget på dem i første omgang – for eksempel, hvorfor han ønsker bedre uddannelseskvalitet.

– Det handler i høj grad om det

udbytte, de studerende får af deres uddannelse. Jeg hører nogle studerende sige, at der godt kunne være mere undervisning. Jeg har også hørt, at der nogle steder måske er for lidt fokus på undervisningen i forhold til forskningen. At der er for mange af de dygtige forskere, der bliver frikøbt af undervisningen, og at det betyder noget for kvaliteten. Måske er der også for mange løstansatte undervisere og for få fastansatte. Men det er vigtigt at understrege, at der kan være forskellige problemstillinger fra universitet til universitet. Derfor bliver kontrakterne måske ikke ens, selvom målsætningerne er de samme, siger han.

Men for eksempel dit ønske om "øget sammenhæng i uddannelsessystemet" er jo nærmest noget, der ligger ude i de enkelte studienævn, når det skal ændres. Hvordan kan du som minister håbe på at påvirke det?

– Det er her, jeg synes, udviklingskontrakterne er et rigtig godt

redskab, for nu beder jeg netop universiteterne om at vende tilbage med konkrete målepunkter på et område, som jeg gerne vil sætte fokus på. Det kan handle om intern mobilitet, det kan handle om fleksibilitet i forhold til andre institutioner og andre uddannelsesniveauer. Ved at sætte det som mål kan jeg få universiteterne til selv at rydde op i barriererne, og det er den bedste måde at gøre det på.

Vil ikke spille sine ønsker

Ved at offentliggøre sine fire mål for udviklingskontrakten har uddannelsesminister Morten Østergaard spillet bolden over på universiteternes banehalvdel. Næste halvleg er så en høring internt på universiteterne, hvor man diskuterer, hvilke tre til fem supplerende mål universiteterne også ønsker bliver en del af udviklingskontrakten.

Den endelige udviklingskontrakt, som bliver forhandlet på plads i løbet af maj måned, bliver på den måde én samlet kontrakt med mål ønsket både af universitetet og ministeren. Derfor skal de fire punkter, som Morten Østergaard nu har spillet ud, kun ses som den ene side af historien.

Det er også grunden til, at man for eksempel kigger forgæves efter for eksempel mål for evnen til at tiltrække forskningsmidler i ministerens udspil, forklarer Morten Østergaard.

– Jeg opfatter det sådan, at de mål, jeg fastsætter, skal være udtryk for noget, som jeg ikke er sikker på, at universiteterne selv ville fokusere på, hvis ikke jeg havde sat det på dagsordenen. I betragtning af hvor vigtige de eksterne forskningsmidler er for universiteterne, så har jeg da en antagelse om, at de helt selv sætter det i fokus. Når jeg er kommet med ønsker til udviklingskontrakten, har jeg tænkt det lidt, som hvis jeg havde mødt den gode fe ude i skoven, som giver tre og kun tre ønsker. Man skal ikke spille dem på noget, som man ved, man får i forvejen. ■

TEMA

Tid til tillid

UNIVERSITETSPOLITIK Hvordan bygges der bro over de "tillidskløfter", som de seneste års styring af universiteternes økonomi og aktiviteter har skabt? Det var det overordnede spørgsmål, som Akademikernes Centralorganisation (AC) bad folk om at diskutere på en universitetskonference den 16. januar.

Af Peder Holm-Pedersen

peho@dpu.dk

Titlen på konferencen var "Tid til tillidsreformer for universiteterne: frihed og fælles ansvar", og det udsagn var der tilsyneladende mange, der var enige i, for stole-rækkerne i KU's gamle festsal på Vor Frue Plads blev hurtigt fyldte, efterhånden som tiden nærmede sig konferencens begyndelse.

Til at skyde diskussionen i gang var uddannelsesminister Morten Østergaard inviteret til at fortælle om regeringens visioner på området. Efterfølgende var der hele fem videnpaneler på programmet med repræsentanter fra henholdsvis de videnskabelige medarbejdere, Akademisk Råd, universitetsbestyrelserne, rektoraterne og de politiske ordførere på området.

Benhård styring og usikre budgetter

Uddannelsesminister Morten Østergaard havde i sit indledende oplæg ét klart budskab: Med den nye regering bliver der mere frihed til universiteterne og mindre detaljestyling.

– Det er dem, der sidder med udfordringerne ude på universiteterne, der er bedst til at finde løsningerne. Det skal vi ikke sidde inde på Christiansborg og kloge os på, sagde ministeren, og det så ud til, at det var noget, de fleste af tilhørerne var enige med ham i.

Inden luften blev fuld af hede drømme om universiteter uden styring og indblanding fra politisk hold, præciserede ministeren sit budskab:

– Der er behov for en tillidsreform, men ikke blind tillid. Vi politikere lukker ikke bare øjnene, krydser fingrene og håber på det bedste. Der vil stadig være behård styring af universiteterne – men styring på resultater og mål.

Ministerens udmeldinger blev generelt positivt modtaget. De efterfølgende spørgsmål til ministeren handlede da også om noget helt andet, for hvordan er det nu, det ser ud med pengene til universiteterne i 2013, hvor pengene fra globaliseringsrådene slipper op? På det punkt indrømmede ministeren at være svar skyldig. For indtil finanslovsforhandlingerne er på plads i slutningen af 2012, er det ikke til at sige, hvor mange penge der er at gøre med i 2013, forklarede han. Der er med andre ord nogle budgetlæggere, der får travlt i slutningen af året.

Vi kan ikke love noget

Dernæst var det de fem panelers tur til at aflægge vidnesbyrd fra de forskellige hjørner af universitetsverdenen. Et tilbagevendende tema i de diskussioner, panelernes oplæg gav anledning til, var medarbejderindflydelse og den gensidige tillid mellem ledelse og medarbejdere. For det var ikke alle tilhørere, der kunne genkende den

virkelighed, panelerne beskrev. Som for eksempel lektor Frederik Voetmann fra KU kommenterede: "Nu har vi hørt repræsentanter fra Akademisk Råd, fra bestyrelserne og rektoraterne, og det hele går bare godt. Der er masser af tillid. Det er bare ikke den virkelighed, jeg møder blandt de ansatte."

Afslutningsvis var det de politiske ordføreres tur. For en gangs skyld syntes der at være bred enighed blandt de politiske partier. Mindre detaljestyling, mere frihed og flere basismidler er vejen frem for universiteterne, lød det. Så langt, så godt, tænkte mange formentlig. Det viste sig dog i realiteten ikke at være særligt langt. For pengene skal som bekendt først findes. Dermed er universitetspolitikken sparket til hjørne som en del af det store politiske slagsmål, der er i vente, når efterårets finanslovsforhandlinger med alt, hvad dertil hører af krav om reformer og besparelser, skal i gang. Ordførernes gode intentioner blev da også konsekvent efterfulgt af et "Vi kan ikke love noget".

Med den usikkerhed in mente sluttede en lang konference med mange gode diskussioner om universiteternes fremtid. ■

SAGT I DEBATTEN

"Når vi i dag taler om mere tillid og frihed til universiteterne, er det vigtigt, at vi ikke kun taler om universiteterne som universitetsledelsen, men også om frihed til VIP'erne og til de studerende, så deres engagement kan udfolde sig."

Jakob Lindell Ruggaard

Studerende og medlem af Akademisk Råd for Arts, AU

"Det er blevet sagt, at man dømmer andre på deres handlinger og sig selv på sine idealer. Det er værd at huske på, når vi i dag hører lederne fortælle, hvordan det står til på universiteterne."

Niels Kærgaard

Professor og medlem af KU's bestyrelse

"En pligttopfyldende embedsmand i et ministerium kan stille flere spørgsmål, end otte universiteter kan svare på."

Jens Oddershede

Formand for Danske Universiteter

PROREKTOR FOR AU, SØREN E. FRANDSENS KOMMENTAR TIL KONFERENCEN:

Hvad hæftede du dig særligt ved i ministerens åbningstale?

– Der var flere positive udmeldinger, som vi skal tage godt imod. Særligt om universiteternes øgede frihedsgrader, en afbureaukratisering og en smidiggørelse af rammevilkårene. Det lover godt.

Som en del af AU's ledelse, hvad tager du så med dig fra konferencen?

– En ting, som var særlig tydelig på konferencen, var vigtigheden af medarbejderinddragelse. Det var jeg også selv inde på i mit oplæg. Universitetet er en videnarbejdsplads, og derfor er det helt nødvendigt, at man som ledelse sikrer, at medarbejdere kan komme til orde. Men som jeg også sagde, så er god ledelse ikke gjort med det. Der er behov for en professionalisering af universitetsledelsen, hvor vi styrker både udvikling og rekruttering af ledere, så vi får gode ledere, der både tør lade sig udfordre af medarbejderne og stå på mål for deres beslutninger.

DE VIGTIGE MÅL FOR MORTEN ØSTERGAARD

BEDRE KVALITET I UDDANNELSERNE

– HERUNDER FASTHOLDELSE AF DE STUDERENDE OG BEDRE BESKÆFTIGELSE
– Selvom vi har en målsætning fra regeringens side om, at endnu flere skal have en uddannelse, er det helt afgørende, at det bliver ved med at være den samme kvalitet som i dag og gerne bedre. Et element af dette er beskæftigelsen. Vi skal ikke snævert styre på beskæftigelsesgrader, men dog se det som en kvalitetsparameter, at uddannelserne gør de færdige kandidater attraktive for arbejdsmarkedet.

HURTIGERE IGENNEM

– Dette punkt handler i høj grad om at få de studerende hurtigere i gang og om at mindske universiteternes frafald. Derfor vil jeg blandt andet give universiteterne større frihed til selv at sammensætte deres optagelsessystem. Hidtil har vi haft et meget rigtigt regimente, hvor 90 procent blev optaget via kvote 1, 10 procent via kvote 2, og så kunne man ellers søge dispensation. Men hvis vi er enige om målet, så er jeg meget åben for anderledes tilrettelæggelse.

BEDRE SAMMENHÆNG I UDDANNELSESSYSTEMET

– Som studerende skal man ikke blive svært forsinket, hvis man på et tidspunkt skifter interesse og ønsker og laver en studierute, der ikke følger den oprindelige vej. Jeg tror, at fremtidens arbejdsmarked vil belønne studerende, der har sammensat deres kompetencer lidt alternativt, og det skal vi skabe bedre muligheder for.

ØGET INNOVATIONSKAPACITET

– Der er EU-undersøgelser, der viser, at jo længere de studerende kommer i deres uddannelser, jo mere får vi fortrængt iværksætterånden fra de unge mennesker. Det er selvfølgelig uheldigt, og det skal der gøres noget ved. Samtidig skal der være flere virksomheder, der samarbejder med universiteterne – både i form af egentlig teknologioverførsel og ved, at der i højere grad sker en udveksling, hvor forskere i perioder arbejder i virksomheder, og virksomhedernes forskningschefer ligeledes vender tilbage til universiteterne.

VIGTIGE MÅL IFØLGE UNIVERSITETSLEDELSEN

Universitetsledelsen har netop offentliggjort, hvilke tre punkter de ønsker skal indgå i den nye udviklingskontrakt, samt hvordan de foreslår, at man måler disse. Forslaget er frem til 15. februar sendt i høring hos de akademiske råd, de fire tværgående bånd, hovedsamarbejdsudvalget samt hos de studenterpolitiske organisationer, der stillede op til det seneste valg.

Læs mere om udviklingskontrakten, og se, hvordan universitetsledelsen foreslår konkrete målinger af uddannelsesministerens del af udviklingskontrakten i universitetsledelsens nyhedsbrev nr. 4/2012.

KVALITET I FORSKNINGEN

Målepunkter:

- Aarhus Universitets forsknings-impact i det internationale forskersamfund
- Eksterne midler fra udenlandske kilder

TALENTUDVIKLING

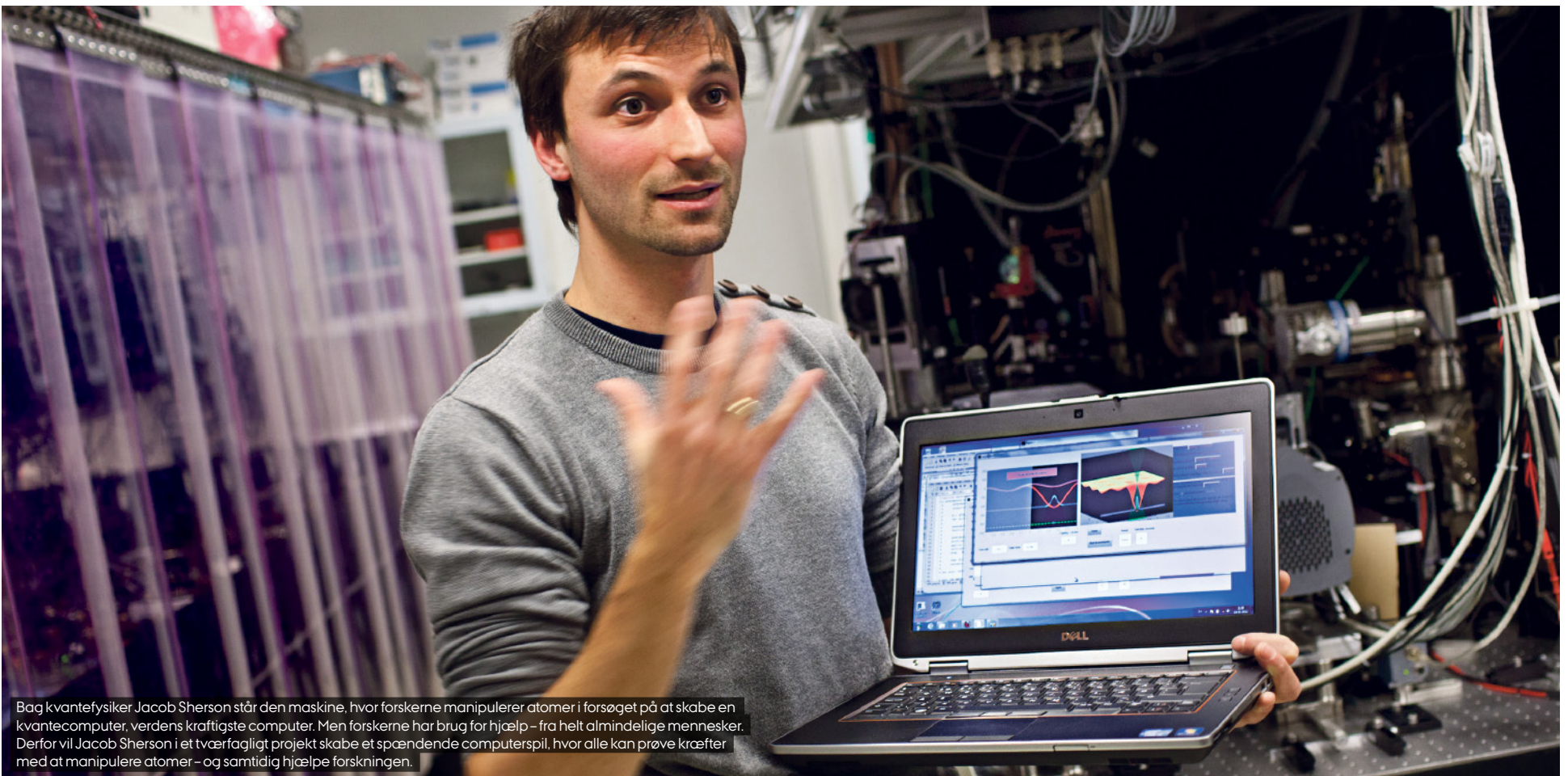
Målepunkter:

- Antal nyansatte adjunkter og postdocer, der har en ph.d.-grad fra udlandet eller er udenlandske statsborgere

GLOBALE LØSNINGER

Målepunkter:

- Årlige investeringer ved Aarhus Universitets interdisciplinære centre

Bag kvantefysiker Jacob Sherson står den maskine, hvor forskerne manipulerer atomer i forsøget på at skabe en kvantecomputer, verdens kraftigste computer. Men forskerne har brug for hjælp – fra helt almindelige mennesker. Derfor vil Jacob Sherson i et tværfagligt projekt skabe et spændende computerspil, hvor alle kan prøve kræfter med at manipulere atomer – og samtidig hjælpe forskningen.

Computerspillere skal løse kvantegåde

AU IDEAS Måske bliver det en 16-årig gymnasieelev, der knækker koden for fremtidens kvantecomputer. Nyt pilotcenter støttet af AU IDEAS skaber computerspil i forskningens tjeneste. Metoden indvarsler et paradigmeskift inden for videnskaben.

Af **Ida Hammerich Nielson**
ihn@adm.au.dk

Kvantefysiker Jacob Sherson har et problem. I kælderen under Institut for Fysik og Astronomi er han i gang med forberedelserne til at bygge en kvantecomputer, verdens kraftigste computer. En kvantecomputer bruger enkelte atomer til at lagre data, og derfor skal han flytte atomer rundt med en superpincet. Superpincetten består af en lysstråle, der samler atomerne op og lægger dem i en mikroskopisk æggebakke. Her kommer problemet imidlertid ind i billedet: Atomerne har det nemlig med at "skvulpe", når de bliver lagt i æggebakken. Skvulper de for meget, mislykkes forsøget. Jacob Sherson har forsøgt af få computere til at udregne, hvordan man bedst "anti-skvulper" atomerne. Uden held. Han har derfor fået en idé, som har sikret ham en bevilling på 4,5 millioner kroner fra AU

IDEAS. Jacob Sherson vil lave et computerspil, hvor brugerne med musen kan flytte og anti-skvulpe atomer og konkurrere om at være den bedste forsker.

– Forskerne i centret skal ikke selv frembringe de optimale metoder til kvantecomputeren. Vi skal opstille rammerne for, at gymnasieelever, ingeniører, tømrere – alle, som har en lille teknisk interesse – kan sætte sig ned og spille det her computerspil. Hver gang de spiller det, driver de forskningen et lille skridt videre. Projektet vil vise, at ganske almindelige mennesker også kan generere forskning, siger han.

Tværfagligt arbejde

Centret, der lyder det fulde navn "Pilot Center for Community-driven Research: Game Assisted Quantum Computing", har endnu kun en prototype på computerspillet. Jacob Sherson viser på sin computerskærm, hvordan man med musen styrer den grønne

superpincet, flytter de røde atomer og anti-skvulper dem. Hans forsøg resulterer i en blå væske, der skvulper ud over kanten på en beholder. Det gik med andre ord ikke særlig godt.

– Vi håber på at finde nogle spillere, som har fingerfærdighed, rumlig forståelse og evnen til at lære af deres egne fejl, siger han.

Centrets hovedfokus er at lave prototypen om til et flot, spændende online computerspil, som tusinder af mennesker gider spille. Derfor er centret tværfagligt med deltagelse af blandt andre pædagogiske forskere.

– De pædagogiske forskere ved noget om, hvad der virker for forskellige målgrupper. Der er for eksempel forskel på, hvad ingeniører og gymnasieelever gerne vil opleve i et computerspil, siger Jacob Sherson.

En helt ny forskningsmetode

Sideløbende med udviklingen af computerspillet vil forskerne stå i kælderen under Fysik og arbejde videre på kvantecomputeren. Når de støder på problemer i byggeriet, kan de lægge dem ind i computerspillet og forsøge at løse dem på den måde.

– Vores målsætning er en vekselvirkning mellem eksperiment og spil, hvor målet hele tiden er at udvikle nye metoder og bruge dem i praksis, siger Jacob Sherson.

Centret vil i høj grad inddrage brugerne i udviklingen af computerspillet. Der skal være et

community, hvor man kan komme med forslag til forbedringer. Men brugerne får også lov til selv at definere nye spil, som løser andre udfordringer end dem, Jacob Sherson oprindeligt havde tænkt. På den måde kan forskningsprojektet ende med at udvikle sig i en helt anden retning, end han først troede.

– Dette projekt er et pilotprojekt til en helt ny metode. Et paradigmeskift. Måske bliver metoden det 21. århundredes forskningsmetode, som kan løfte videnskaben inden for alle felter, siger Jacob Sherson.

Uforudsigelig teknologi

Hvis en 16-årig gymnasieelev pludselig knækker koden til, hvordan man bedst flytter atomerne, er kvantecomputeren tættere på. Når den kommer, vil den revolutionere vores samfund. Vi ved bare ikke helt hvordan.

– For 50 år siden vidste ingen, hvad en mobiltelefon var. Vi har ikke fantasi til at forestille os, hvad der vil ske i løbet af de næste 50 år. Vores projekt handler om den teknologi, der peger ind i fremtiden. Om 50 år, når kvantecomputeren er blevet hverdag, vil læserne af denne artikel tænke: Det hørte jeg faktisk om allerede dengang, siger Jacob Sherson.

– Og hvis du spiller computerspillet, kan du tænke: Jeg hjalp udviklingen på vej. ■

*VÆR MED!
Jacob Sherson søger studerende fra alle fag, der kunne tænke sig at være med til at udvikle det nye computerspil. Er du interesseret i at være med, så send en mail til Jacob Sherson på sherson@phys.au.dk*

!

AU IDEAS

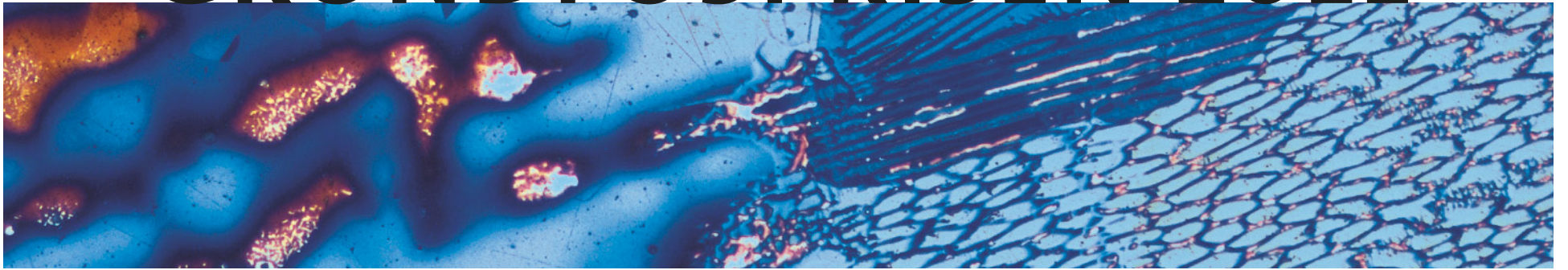
Aarhus Universitet og Aarhus Universitets Forskningsfond uddelte i december 2011 bevillinger for cirka 65,5 millioner kroner til 15 nye pilotcentre. Centrene skal i løbet af de kommende tre til fem år udøve fri forskning inden for en række forskellige emner. Et af pilotcentrene er "Pilot Center for Community-driven Research: Game Assisted Quantum Computing".

!

KVANTECOMPUTEREN

En almindelig computer virker groft sagt ved, at en hel masse kontakter kan have værdien 0 eller 1. Ved at hive i kontakterne kan computeren udføre beregninger og gemme data. En kvantecomputer bruger enkelte atomer som datalager – kvantebits – og udnytter det faktum, at atomers kvantetilstand kan være 0 og 1 på samme tid. Det betyder, at en kvantecomputer vil kunne udføre et fantastisk stort antal beregninger samtidig. For eksempel vil en kvantecomputer af 300 atomer være kraftigere end alle verdens eksisterende computere tilsammen.

GRUNDFOSPRISEN 2011

- inden for det tekniske og naturvidenskabelige område

Grundfosprisen er indstiftet af Poul Due Jensen's Fond i 2001 med det formål at stimulere, anerkende og støtte national og international forskning i banebrydende, samfundsgavnige og fremsynede løsninger inden for det tekniske og naturvidenskabelige område.

I 2011 lægges særligt vægt på forskning inden for bæredygtige miljøteknologier.

Indstilling til prisen:

Enhver kan bringe kandidater til Grundfosprisen i forslag. Indstillingen består af en motivering (max. 3 A4-sider) samt kort CV.

Frist for indstilling:

1. maj 2011.

Grundfosprisen og dens uddeling:

Prisen består af skulpturen "Be-Think-Innovate" samt et kontant beløb på 1 mio. DKK – 250.000 DKK går direkte til prismodtageren og 750.000 DKK til videre forskning inden for området.*

Motiveringen sendes til:

Grundfos Management A/S
Grundfosprisens sekretariat
Poul Due Jensens Vej 7
8850 Bjerringbro
Mrk: "Grundfosprisen 2011"

Offentliggørelse af vinder:

Prisuddelingen finder sted den 29. september 2011.

Yderligere information:

Besøg www.grundfos.dk/grundfosprisen

Poul Due Jensen's Fond

Bedømmelseskomitéen består af koncernbestyrelsesformand Niels Due Jensen, Grundfos, bestyrelsesformand Lars Kolind, Poul Due Jensen's Fond, tidligere rektor Sven Caspersen, Aalborg Universitet, professor Nina Smith, Århus Universitet og professor Preben Terndrup Pedersen, Danmarks Tekniske Universitet.

*) Hvis komitéen ikke finder en egnet kandidat uddeles prisen ikke.

GRUNDFOS

"Det er en vigtig samfundsopgave at behandle ludomani, fordi fællesskabet har et ansvar over for de mennesker, der har problemer med deres spilforbrug. Vi nyder jo alle godt af, at der kommer penge i statskassen på baggrund af spil," siger Jakob Linnet.

Dårlige beslutninger afslører ludomaner

LUDOMANI Pokermiljøet er et arnested for ludomaner, men hidtil har det været svært at spotte dem blandt pokerspillerne. Ny forskning gør det muligt at skille de spillegale fra de spilleglade på baggrund af deres manglende logiske tænkning.

Af Peter Nicolaisen

pn@adm.au.dk

Du sidder ved et pokerbord med en syver og en toer på hånden. Kortene på bordet levner ingen muligheder for par eller det, der er bedre. Vælger du alligevel at spille hånden, skal du måske overveje at gå i træning eller behandling. Dit spillemønster tyder nemlig på, at du enten er en meget uøvet pokerspiller eller en ludoman.

Forskningsklinikken for Ludomani (FKL) har udviklet en metode, hvormed man kan udpege ludomanerne omkring pokerbordene. Ludomanerne foretager kognitive fejlslutninger, som øvede pokerspillere aldrig ville lave. De vil ifølge Jakob Linnet, der er psykolog og leder af FKL, begå elementære fejl, som afslører dem.

– Pokerspillende ludomaner fejlvurderer deres sandsynlighed for at vinde, og de spiller for mange hænder med lav sandsynlighed. De har ganske enkelt nogle forkerte forestillinger om udfaldet i spillet, siger han.

Tester gennem fiktivt spil

FKL's fund af ludomaners irrationelle spillemønster bygger på

en såkaldt poker task, et fiktivt pokerspil uden penge indblandet. Poker tasken er baseret på "Texas Hold 'em"-poker, hvor man som spiller får to kort på hånden og

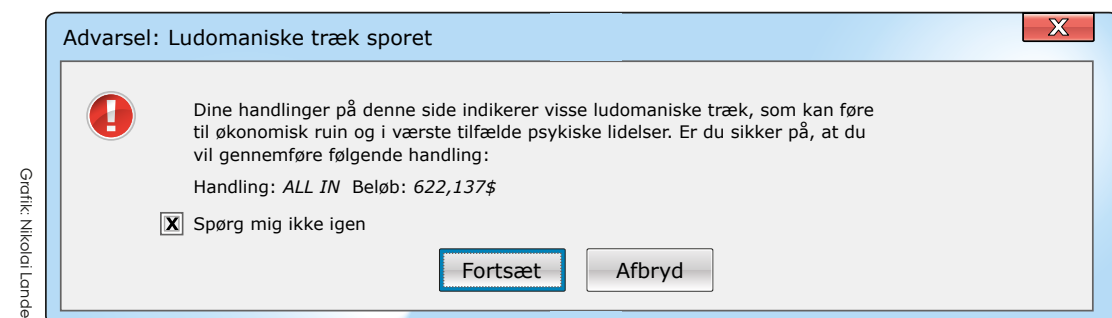
dens resultater.

– Vores poker task griber fat i nogle basale færdigheder i poker. Det svarer til, at jeg giver dig en halv sides tekst og beder dig om at

pokerspillere. De laver tankemæssige fejlslutninger og er generelt meget impulsive i deres spil, siger Jakob Linnet.

ludomani, skal også folkene bag pokersiderne være med på idéen. Det er man hos Danske Spil, der for nylig er begyndt at udbyde pokerspil på internettet. Danske Spils informationschef Thomas Rørsig fortæller, at koncernen følger Jakob Linnets forskning meget tæt. I forhold til det konkrete forslag om et advarende pop-up-vindue er den statsejede spiludbyder positivt stemt.

– Vi har løbende overvejelser om, hvordan vi bedst beskytter vores spillere mod overdrevent spil, og hvis pop-up-systemet er anvendeligt i praksis, er Danske Spil helt sikkert interesseret i at prøve det af, siger Thomas Rørsig. ■

Grafik: Nikolai Lunder

syn for tre fælles kort på bordet, det såkaldte flop. Ud fra disse kort skal man bedømme sin sandsynlighed for at vinde, og om man har lyst til at spille hånden.

Mange af de testede personer har været kritiske over for poker tasken, fordi det ikke er muligt at bluffe eller forhøje sin indsats. FKL's fiktive spil indeholder altså kun udvalgte elementer af pokerspillet, som kan belyse, om man kan tænke matematisk og agere fornuftigt i pokerhenseende. Derfor mente flere af testpersonerne ikke, at spillet havde noget med poker at gøre. Jakob Linnet har dog masser af tillid til sin test og

læse den igennem. På baggrund af dit tempo og antallet af fejl kan jeg afgøre, om du er ordblind. Du skal ikke læse Shakespeares samlede værker, for at jeg kan vurdere, om du er ordblind eller ej.

Testen blev lavet på tre grupper: øvede pokerspillere, uøvede pokerspillere og ludomaner. Det viste sig, at ludomaner og uøvede pokerspillere er nogenlunde lige dårlige til at spille, selvom ludomanerne har spillet lige så mange hænder som en øvet pokerspiller.

– Man kan sige, at ludomaner er pokerspillere, der ikke lærer af deres fejltagelser, og bliver ved med at spille, selvom de er dårlige

Pop-up med advarsel

Nutidens pokerspil foregår i stigende grad foran en computer med en mus i hånden og ikke i et tilrøget baglokale med fysiske kort. Derfor er det også på internettets virtuelle pokerborde, at ludomanerne befinder sig, og her, de skal hjælpes.

Ifølge Jakob Linnet kunne man forestille sig, at resultatet af poker tasken betyder, at der i fremtiden vil komme et pop-up-vindue fra spiludbyderen med opfordring om at få tjekket sit spilforbrug, hvis man har en mistænkelig spilleadfærd.

For at de spillersyge kan få bedre kort på hånden i kampen mod

FAKTA OM FKL

• FKL er et forsøg på at kombinere forskning, behandling og forebyggelse af ludomani.

• FKL er tilknyttet Aarhus Universitet og Aarhus Universitetshospital.

Pas på de eksamensforberedende kurser

Foto: TV2 Østjylland

Fupmageren LG udbød kurset under dække af at være den opdigtede jurakspert Dan Parwani

ADVARSEL Studerende skal være på vagt over for eksterne eksamensforberedende kurser. Senest gik det ud over en række jurastuderende, der købte kurser i strafferet hos en fupmager.

Af Peter Nicolaisen
pn@adm.au.dk

I eksamenssæsonen bliver mange studerende i tvivl, om de ved alt det, der står i de bøger, de sidder og sveder over. Derfor vælger nogle at gå til eksterne

eksamensforberedende kurser i håbet om at komme fagligt styrket derfra. Men ifølge prodekan for uddannelse på BSS Peder Østergaard er det forbundet med risiko at tilmelde sig sådanne kurser.

– Der er overhovedet ingen kvalitetssikring på de eksterne kurser. Jeg har som underviser oplevet, at studerende har været til et eksa-

mensforberedende kursus, hvorefter de har fået en lavere karakter, fordi de kom ind og fortalte noget andet end det, der var blevet sagt til forelæsningserne, siger han.

Peder Østergaard understreger, at det er den enkelte studerendes frie valg at tage til eksamensforberedende kurser, men at det bestemt ikke er noget, han vil an-

befale generelt, selvom nogle studerende kan have glæde af det.

Fupmager narrede studerende

For nylig har der været et eksempel på et af de kurser, som Peder Østergaard advarer imod. Her tilbød en mand et eksamensforberedende kursus i strafferet. Han

brystede sig af at have uddannelser fra både SDU og KU, og samtidig skulle han angiveligt være censor ved sidstnævnte. Det viste sig at være løgn.

– I det her konkrete tilfælde har der i hvert fald været noget galt med kvaliteten. Som studerende skal man være meget opmærksom på forholdet mellem antallet af timer og prisen på kurset, hvis man vil undgå at blive narret, siger Peder Østergaard.

Manden bag kurset er nu meldt til politiet, sigtet for bedrageri.

Studerende skal gå til studienævnet

Hvis man som studerende oplever, at der er mangler i undervisningen, opfordrer Peder Østergaard til, at man henvender sig til studienævnet på sit studie i stedet for at tage til eksterne kurser. Han understreger, at studienævnene er til for, at man kan diskutere undervisningens indretning og give til kende, hvis man har et godt bud på forbedringer.

– Nogle af kurserne er bestemt okay, og de har kørt i mange år, men jeg har som ansvarlig for uddannelse ikke mulighed for at kontrollere dem. I stedet synes jeg, at de studerende skal gå gennem de officielle kanaler. Hvis man for eksempel mener, at der bør være flere instruktortimer lige inden eksamen, skal man gå til studienævnet, siger Peder Østergaard. ■

Graviditetskvalme giver sunde børn

FRIT EN FORSKER

Udnyt den store hjernemasse på Aarhus Universitet. Har du en idé til Frit en forsker, så send en mail til redaktionen på univ@adm.au.dk

Af Ida Hammerich Nielson
ihn@adm.au.dk

Spørgsmål:

Hvorfor kaster man op, når man er gravid?

Svar:

Niels Ulbjerg, klinisk professor i gynækologi-obstetrik (kvindesygdomme og fødselshjælp) ved Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet

– Nogle gravide kvinder har mere kvalme og kaster hyppigere op end andre. Den korte forklaring er, at de har mere graviditetshormon, hcg-hormon, i kroppen. Den øgede mængde graviditetshormon

i kroppen er udtryk for, at kvinden har en stor moderkage. Hvis kvinden for eksempel venter tvillinger, vil hun have én meget stor moderkage eller to normalstore moderkager. Det vil betyde en større mængde graviditetshormon og dermed typisk mere kvalme. Men man kan også sagtens have en stor moderkage, selvom man kun venter ét barn.

Ved man, hvorfor nogle kvinder har en stor moderkage og dermed mere kvalme?

– Nej. Men det er faktisk et godt tegn, hvis moderen kaster op i begyndelsen af graviditeten. Det betyder nemlig, at moderkagen er stor og indeholder mange hormoner, og det ender i sidste ende med gode, sunde børn. Hvis moderen

kaster så meget op, at hun mister kalorier og væske, kan vi behandle det. Men det er noget, vi gør for moderens skyld, ikke for barnets. Hvilket råd vil du give de kvin-

der, som døjer med graviditetskvalme?

Indret dit liv efter det. Tag den med ro på det tidspunkt af døgnet, du har det værst, og sørg for at

få væske nok. Tag kvalmen som udtryk for en god graviditet, der ender godt. ■

Illustration: Louise Thorne Jensen

SNART FÆRDIG SOM BACHELOR?

Hvis du snart afslutter din bachelor, overvej du måske, hvordan du kan målrette kandidatdelen af din uddannelse, så du bliver særligt eftertragtet den dag, du er færdiguddannet.

Du kan blive mere afklaret, når Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet ved Københavns Universitet holder

ÅBENT HUS

10. februar på Frederiksberg Campus og
9. marts på Nørre Campus

om Biology-Biotechnology, Nanoscience og fakultetets 33 andre naturvidenskabelige og biovidenskabelige kandidatuddannelser.

Til åbent hus har du mulighed for at møde studieledere og studerende til en snak om uddannelser, jobmuligheder og studieliv.

Læs mere på SCIENCE.ku.dk/kandidatvalg

Challenge dig selv

Talentfulde studerende har nu mulighed for at vinde et kompetencegivende kursus hos revisions- og konsulenthuset PwC.

Konkurrencen hedder Challenge og foregår den 29. marts i år, hvor studerende skal løse en arbejdsopgave i en stor international virksomhed. De studerende bliver inddelt i teams på tværs af faglighed og skal agere rådgivende part i et virksomhedsopkøb, fordybe sig i årsregnskaber med mere, samtidig med at de får faglig sparring af nogle af PwC's egne eksperter. Sidste år var det netop studerende fra Aarhus Universitet, der var blandt vinderne af konkurrencen.

Tilmelding inden 12. marts.

Jubelvelkomst til nye studerende

Universitetet er ikke kun noget, man begynder på om sommeren. Den 26. januar havde flere hundrede kommende læger deres første dag, og de blev mødt af 40 medicintutorer ikkædt fuldt operationsdress med huer og masker, som dannede en menneskelig jubelallé ved indgangen til Stakladens kantine.

– Det var helt varmt. Vi kommer her stille og roligt og er måske stadig trætte, og så er de bare så glade allerede fra morgenstunden, siger en af de nye studerende, Mette Bruun.

Se flere billeder på studerende.au.dk

Foto: Lars Kruse

Nem adgang til jobs

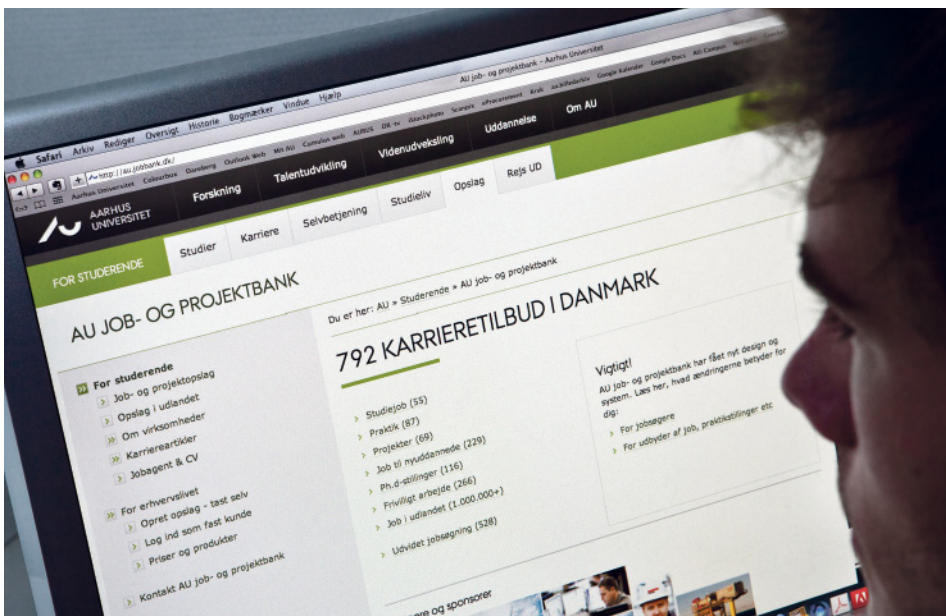

Foto: Lars Kruse

omkring på AU får et stillingsopslag eller projektforslag ind, kan de henvise direkte til job- og projektbanken eller sende det til AU Career, som vil tage sig af det. På den måde får alle studerende adgang til alle relevante jobtilbud, og arbejdsgiverne når samtidig ud til en bred vifte af studerende.

– Det hele er ret nyt endnu, så vi mangler stadig erfaringer med netop denne løsning. Men vi regner med, at det for alvor går løs til februar, hvor de studerende får hovederne op fra eksamensbøgerne, siger Jette Hammer. ■

BONUSINFO

- Søg efter studiejob, praktik, projekter, job til nyuddannede, ph.d.-stillinger, frivilligt arbejde, job i udlandet
- Målret din søgning: Du kan søge på specifikke fagområder, så du kan finde opslag så tæt på din studieretning som muligt
- Træt af telemarketing? AU job- og projektbank har en special feature, hvor du kan sortere job fra, som indeholder bestemte "hædeord"
- AU kan opslå egne stillinger gratis

Læs mere på www.au.jobbank.dk

JOBANK Nyt studiejob, praktikplads eller måske et job i udlandet? AU har fået en ny job- og projektbank, som er fælles for hele universitetet.

Af Astrid Hellerup Madsen
ahm@adm.au.dk

Måske har du misset din drømme-praktikstilling eller det super relevante studiejob, fordi stillingsopslaget ikke blev slået op på netop dit instituts interne opslagstavle. Forhåbentlig er den slags nu fortid. Det er i hvert fald sigtet med den nye jobbase, som er fælles for hele Aarhus Universitet.

– Nogle har måske tidligere brugt projektzone.dk til at søge efter studiejob, men den side er lukket ned. ASB og ingeniørhøj-skolerne i Herning og Aarhus har tidligere haft deres egne jobbaser for deres egne studerende, og andre studier har slet ikke haft en decideret jobbank, siger Jette Hammer, som er leder af AU Career, der er en del af AU Viden.

De har fået opgaven med at finde en løsning, der kunne samle jobopslag, så de var tilgængelige for alle på universitetet. Og det mundede ud i AU job- og projektbank, der blev lanceret midt i januar.

Fælles indsats

– Job- og projektbanken kan kun blive en succes, hvis alle arbejder sammen om at gøre det til en succes, siger Jette Hammer og hentyder til det dilemma, som hjemmesiden nødvendigvis står i: For at de studerende skal gide tjekke hjemmesiden, skal der

være mange potentielle jobmuligheder. Og for at virksomhederne skal være interesserede i at sende deres stillingsopslag til jobbanken, skal der være mange studerende, der bruger hjemmesiden.

” Det er lidt som med hønen og ægget. Alle parter skal være interesserede i jobbanken, for at den kan få den rette volumen og dermed holde de interesserede fast.

Jette Hammer,
leder af AU Career

– Det er lidt som med hønen og ægget. Alle parter skal være interesserede i jobbanken, for at den kan få den rette volumen og dermed holde de interesserede fast, siger Jette Hammer.

Idéen er, at når medarbejdere rundt

The Scandinavia-Japan Sasakawa Foundation

Fonden indkalder ansøgninger til sin årlige uddeling.

Ansøgningsfrist d. 15. februar 2012

Fonden har til formål at fremme udveksling imellem Japan og de nordiske lande, og der kan søges økonomisk støtte til forskning, udvikling, uddannelse og undervisning inden for medicin, de humanistiske og sociale videnskaber, naturvidenskaber, de tekniske videnskaber og kultur.

På www.sjsf.se findes detaljeret vejledning og obligatorisk ansøgningskema.

Scandinavia-Japan Sasakawa Foundation
DANSK AFDELING
Copenhagen Business School
Asia Research Centre
Porcelænshaven 24B
2000 Frederiksberg

Klimaministeren besøger Grønt AU's KlimaCafé

Den nye klima-, energi- og bygningsminister Martin Lidegaard besøger Aarhus Universitet for at diskutere regeringens planer om både et grønt Danmark og en grønnere verden.

Arrangementet finder sted onsdag den 1. februar kl. 16.30-18.00 i Kaffestue 1 i Studenterhus Aarhus, og der er gratis adgang for alle. Læs mere om arrangementet og Grønt AU på www.facebook.com/grontau, som kan besøges af alle – også dem uden en Facebook-profil.

Fire Novo-scholarships til AU

Tre studerende og en ph.d.-studerende fra Aarhus Universitet har modtaget scholarships fra Novo Nordisk og Novozymes Scholarship Programme 2012.

På Health har Julie Kristine Laustsen, som er indskrevet på kandidatuddannelsen i medicin, fået støtte til et projekt om gigtsygdomme, mens Christina Demuth, som er indskrevet på kandidatuddannelsen i molekylær medicin, har fået til et projekt om lungekræft.

På Science and Technology har Maja Holch Nielsen, som er specialestuderende på medicinsk kemi, fået støtte til at undersøge et bestemt protein, som blandt andet har betydning for effekten af antidepressiv medicin. Samme sted har Lasse Bach Steffensen, som skriver ph.d., fået støtte til at undersøge de tidlige stadier af åreforkalkning.

Drømmeuddannelse vs. drømmeby

KARRIERE Ansøgere, der ikke kom ind på deres førstprioritet, vælger hellere en anden uddannelse end at flytte til en ny by.

Af Astrid Hellerup Madsen

ahm@adm.au.dk

Det er sjældent, at Hendes Majestæt Dronningen ligefrem kommenterer på universiteternes optagelsestal. Men den 31. december i nytårstalen gjorde hun netop det.

”For de unge kan det gælde om at finde et andet spor, hvis man ikke kommer ind på sin ønskeuddannelse,” lød opfordringen. ”Måske skulle man flytte til en anden by eller en anden landsdel, hvis mulighederne for arbejde eller uddannelse er bedre der,” sagde hun.

Om Dronningen ligefrem har læst den rekrutteringsundersøgelse, som Aarhus Universitet offentliggjorde få dage inden hendes tale, er nok tvivlsomt. Men den viste endnu engang, at studerende vælger byen frem for uddannelsen, når de skal udfylde deres prioriteringsskemaer med plan B'er og plan C'er.

– Hvis man ikke kommer ind på sin drømmeuddannelse i sin drømmeby, så er der en tendens til, at man går lidt på kompromis med sin drømmeuddannelse for så til gengæld at blive i byen, siger Anne Teglberg fra AU Studieadministration.

Uddannelse og karriere

Anne Teglberg forklarer, at det faktisk er et fåtal af de adspurgte, som ikke kom ind på deres førstprioritet, der har sagt ja til en tilsvarende uddannelse i en anden by.

– Det er lidt afhængigt af, hvilken uddannelse de har søgt ind på. Jo sværere en uddannelse er at komme ind på, jo mere indstiller ansøgerne sig på, at det at flytte til

en anden by og studere kan blive en mulighed.

Undersøgelsen viser, at mens næsten hver anden studerende på Health er flyttet til Aarhus efter at have fået nej et andet sted i landet, så er det samme kun tilfældet for hver femte på Business and Social Sciences og for cirka 1 ud af 15 på Arts og Science and Technology.

– Det hænger sammen med de forskellige uddannelsers karrieremuligheder. Du kan kun blive læge, hvis du læser medicin. Men du kan komme til at arbejde i kommunikationsbranchen med mange forskellige uddannelser bag dig, hvis det er det, du vil, siger Anne Teglberg.

Når medicinstudiet på Aarhus Universitet samtidig sidste år var det af landets medicinstudier, der havde den laveste grænsekvote, betyder det, at mange ender med at flytte til Aarhus for at læse, og at Health derfor scorer ekstra højt.

Uden socialt sikkerhedsnet

En vigtig faktor er ifølge Anne Teglberg, at de unge er bange for at forlade de kendte rammer og pludselig stå uden et socialt sikkerhedsnet af familie og venner. Og samme erfaring har Anders Futtrup, studievejleder på Juridisk Institut. Han repræsenterer uddannelserne på Business and Social Sciences på blandt andet uddannelsesmesse Uddannelse Uden Grænser.

– Mange er bange for at flytte til en ny by, fordi der sjældent er nogen, der flytter med dem. Fag som jura, psykologi og statskundskab er læsetunge fag, og det kræver meget arbejde alene, siger han.

Anders Futtrup får, når han er rundt på uddannelsesmesserne, mange spørgsmål om, hvordan det er at være studerende i Aarhus.

Det næste års studerende er allerede nu ved at vælge deres uddannelse – her på studiemessen Uddannelse Uden Grænser, som havde næsten 13.000 besøgende i løbet af to dage.

– Alle universiteterne er fagligt stærke, men noget, der særligt adskiller de forskellige steder, er studiemiljøet. I København har de studerende for eksempel ofte undervisning flere forskellige steder i indre by, og efter endt undervis-

”Der er en stigende åbenhed for at rejse efter sin drømmeuddannelse, da folk bliver mere og mere opmærksomme på risikoen for slet ikke at komme ind.

Anne Teglberg,
AU Studieadministration

ning bliver de sluset direkte ud i gadebilledet. Når du er færdig med en forelæsning på AU, befinder du dig stadig ”inden for” universitetets mure, hvilket har en positiv indvirkning på studiemiljøet, siger

han og slår ud med armen i retning af Universitetsparken.

Inden Anders Futtrup begyndte at studere, besøgte han Harvard og NYU, som har et samlet campusområde blandt andet med dorm rooms til de studerende.

– Jeg blev forelsket i den måde at studere på, og den eneste mulighed for noget lignende i Danmark er på AU. Her ligger auditorier, undervisningslokaler, læsesale, biblioteker, fredagsbarer med videre samlet, og på en positiv måde tvinger det en til at engagere sig.

Derfor mener han heller ikke, kommende studerende skal være bange for at blive ensomme, hvis de flytter til Aarhus.

Tendens mod ændring

Det kan dog være, at den lave studiemobilitet er ved at ændre sig, fortæller Anne Teglberg. Når hun er på studiemesser, er der flere og flere, som er interesserede i at høre om mulighederne for at studere andre steder i landet.

– Før i tiden var det udelukket for unge i København at flytte til Aarhus. Men nu virker de mere indstillede på det, siger hun. Det

samme mærker Anders Futtrup.

– Der er en stigende åbenhed for at rejse efter sin drømmeuddannelse, da folk bliver mere og mere opmærksomme på risikoen for slet ikke at komme ind, siger han og henviser til de stigende optagelseskvotienter på mange fag.

– Det gælder om ikke at se det som en begrænsning, hvis man skal flytte til en ny by. For rigtig mange unge er det helt naturligt, at de skal flytte for at få en uddannelse. Alle dem, som kommer fra byer, hvor der ikke er et universitet, har indstillet sig på det tidligt, så de kan fokusere på at vælge den rigtige uddannelse, siger Anders Futtrup.

Og hvis der er nogen tilbage, der er i tvivl om, at mobilitet er en god idé, så har de nu også fået et vink med en vognstang af selveste majestæten. ■

Kilde: *Dit studievalg 2011*
– Rekrutteringsundersøgelse

International evenings at Studenterhus Aarhus

Every Tuesday is international evening at Studenterhus Aarhus – a chance for international students to meet over a beer or two in the well-stocked bar. There is no special theme for the event on Tuesday 31 January, but the themes for the rest of the spring can be seen at studenterhusaarhus.dk. Just click on “English”.

The leaders of the future need to be global problem-solvers

How can we develop a new generation of leaders capable of handling major social challenges such as an increasing global population, climate change, and shortages of water, food and energy?

This is the challenge that has been laid down by Business and Social Sciences and sent to 400 universities and 100,000 students via the UN programme known as PRME. The goal of this global competition is to focus on how sustainability and responsibility can be integrated into teaching at universities and business schools all over the world.

Welcome to (Studenterhus) Aarhus!

STUDENT LIFE A survival guide to Aarhus, watching the Super Bowl, language exchanges and excursions to Skagen. Studenterhus Aarhus is ready to welcome the 400 new AU exchange students in style. Your study group might even get a free cup of coffee!

By Lasse Emil Frost

lef@adm.au.dk

Illegible road signs, strange dining customs and a suspiciously small number of lessons. New to Aarhus? Don't worry. Because Studenterhus Aarhus has put together a fantastic range of events for anyone wanting to know where to shop when you're on a tight budget, how to call the hospital in an emergency, and where the best concerts and museums are to be found. The manager of Studenterhus Aarhus, Anne Thorø, reports that a wide variety of events are being launched in the first week of February, when all the new exchange students will be welcomed to Aarhus with an official introduction to Studenterhuset.

“And we've got good news: We've got a larger and better range of events than ever before,” she says.

Brunch and survival

First up is what Studenterhus Aarhus calls a “Survival Guide” to Aarhus.

“We're simply going to take our international students on a trip round the city to see all the places that students in Aarhus need to know about. It's a pretty major programme, but afterwards they will know how to find the hospital emergency ward, the police station, and the cinemas that have special offers on Tuesdays,” says Anne Thorø.

Once the new students have got a basic impression of the city, there will be an opportunity to experience some of the more cultural aspects of the urban jungle that is Aarhus.

“One of our newest events involves visiting museums on Sundays. We meet for brunch every Sunday and then visit one of the city's small museums,” says Anne Thorø, explaining that later in the spring there will also be longer excursions to Legoland and Skagen.

AU's cosiest corner

A number of events will be held within the yellow-brick walls of Studenterhus Aarhus itself. There are special evening events inclu-

“We've got a larger and better range of events than ever before,” says the manager of Studenterhus Aarhus. This photo was taken at a theme party in the autumn.

Photo: Roar Lava Paaske

ding the Super Bowl on the night of 4/5 February and a variety of concerts, but the doors are always open.

“The café and bar open every day at 12 noon. You can order a table for your entire study group

if you like – and if you do, we'll serve free coffee for the whole group,” explains Anne Thorø. ■

Check the Facebook page:

“International Students@Aarhus, spring 2012”

and the Studenterhus Aarhus homepage at:

www.studenterhusaarhus.dk

for further information about events and the chance to be a volunteer.

Language Exchange

March sees the kick-off of a brand-new concept at Studenterhus Aarhus called “Language Exchange”. This is where you have the chance to learn Danish from a Danish student who only wants one thing in return: the chance to learn YOUR mother tongue. All you need to do is sign up stating your nationality and mother tongue (registration forms will be posted on the Studenterhus homepage). You will then be paired off with a Danish student who is interested in learning your language.

Show Me Your Country

Our stereotypes will be smashed (or perhaps confirmed) on 16 February from 5 pm onwards when Studenterhus Aarhus is arranging an evening of presentations called “Show Me Your Country”. This is where you have the chance to tell us a bit about your home – for instance by playing some music, showing some photos or serving some food (15-20 minutes for each presentation). If you'd like to join in, please drop a line to the Studenterhus exchange officer Malina at mc@studenterhusaarhus.dk by 14 February. This event will be held about once a month.

Photo Hunt

Are you the best foreign photographer in Aarhus? If so, this is your chance to prove it. Because on Saturday 11 February at 10 am Studenterhus Aarhus is launching a photo competition called the “Photo Hunt”. The aim is to show what Aarhus looks like through the eyes of people from other countries. All you have to do is turn up on the day with two things: yourself and your camera.

UNIVERS

STUDENTER
SIDERNE

NYHEDER ■ INTERNATIONAL ■ FORSKNING ■ COMPUTERSPILSFORSKNING ■ FRIT EN FORSKER ■ OG MEGET, MEGET MERE ...

Foto: Lars Kruse

WELCOME TO AARHUS

You will find news in English on the second and second-last pages in each issue of the newspaper. This time you can read about the university's PhD Day and Studenterhus Aarhus. (Resten af avisen er dog stadig på dansk.)

WELCOME TO
(STUDENTERHUS) AARHUS!
STUDENTERHUS AARHUS IS READY
TO WELCOME THE 400 NEW AU
EXCHANGE STUDENTS IN STYLE.
READ MORE > PAGE 19

DRØMMEUDDANNELSE
DER ER EN STIGENDE ÅBENHED
FOR AT REJSE EFTER SIN
DRØMMEUDDANNELSE,
VISER NY UNDERSØGELSE.
LÆS MERE > SIDE 18

KVALME OG SUNDE BØRN
HVORFOR KASTER MAN OP,
NÅR MAN ER GRAVID?
FIND SVARET OG BLIV MEGET
KLOGERE I FRIT EN FORSKER.
LÆS MERE > SIDE 15

COMPUTERSPILS-FORSKNING
MÅSKE BLIVER DET EN 16-ÅRIG
GYMNASIELEV, DER KNÆKKER
KODEN FOR FREMTIDENS
KVANTECOMPUTER.
LÆS MERE > SIDE 12

LÆS
OGSÅ
I DETTE
NUMMER